

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 juni 2000

WETSONTWERP

tot wijziging van de artikelen 190, 194, 259bis-9, 259bis-10, 259octies en 371 van het Gerechtelijk Wetboek, tot invoeging van de artikelen 191bis en 194bis in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 juin 2000

PROJET DE LOI

modifiant les articles 190, 194, 259bis-9, 259bis-10, 259octies et 371 du Code judiciaire, insérant les articles 191bis et 194bis dans le Code judiciaire et modifiant l'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

SAMENVATTING

Men dient al enige tijd vast te stellen dat het moeilijk is op de plaatsen van substituut-procureur des Konings op de personeelsformatie in te vullen.

De voorgestelde wijzigingen trachten hieraan te verhelpen door:

1° een minimumleeftijd in te schrijven om tot rechter te kunnen worden benoemd;

2° de benoemingsvoorwaarden voor substituut-procureur des Konings gespecialiseerd in fiscale zaken te versoepelen;

3° de benoemde parketjuristen de mogelijkheid bieden om zich kandidaat te stellen voor het ambt van substituut-procureur des Konings voor zover zij slagen in het vergelijkend examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage en zij een stage van 6 maanden doormaken.

RESUME

Depuis quelque temps force est de constater qu'il est difficile de remplir les places de substitut du procureur du Roi prévues au cadre.

Les modifications proposées essayent d'y remédier:

1° en inscrivant un âge minimum pour pouvoir être nommé juge;

2° en assouplissant les conditions de nomination pour les substituts du procureur du Roi spécialisés en matière fiscale;

3° en donnant la possibilité aux juristes de parquet nommés de poser leur candidature pour la fonction de substitut du procureur du Roi pour autant qu'ils réussissent le concours donnant accès au stage judiciaire et qu'ils accomplissent un stage de 6 mois.

Het rekruteringsveld voor de zetel wordt eveneens verruimd door:

1° advocaten met meer dan twintig jaar balie, die geen laureaat zijn van het examen inzake beroepsbekwaamheid, mits machtiging door de Hoge Raad voor de Justitie, de mogelijkheid te bieden om zich voor het ambt van rechter kandidaat te stellen;

2° plaatsvervangende magistraten aan te moedigen om zich kandidaat te stellen voor een benoeming in de magistratuur.

Daarnaast worden nog een aantal kleinere aanpassingen voorgesteld, die hierna worden toegelicht.

Le champ de recrutement pour le siège est également élargi:

1° en offrant la possibilité aux avocats comptant plus de vingt années de barreau, qui ne sont pas lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle, moyennant autorisation du Conseil supérieur de la Justice, de se porter candidat à la fonction de juge ;

2° en encourageant les magistrats suppléants à se porter candidat à une nomination dans la magistrature.

De plus, il est proposé un nombre d'adaptations moins profondes, lesquelles sont précisées ci-après.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000: Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

HA : Handelingen (Integraal Verslag)

BV : Beknopt Verslag

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

HA : Annales (Compte Rendu Intégral)

CRA : Compte Rendu Analytique

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.deKamer.be

e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2

1008 Bruxelles

Tél. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.laChambre.be

e-mail : aff.generales@laChambre.be

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

We dienen al enige tijd vast te stellen dat het moeilijk is om de plaatsen van substituut-procureur des Konings op de personeelsformatie in te vullen. Het is niet langer uitzonderlijk dat bepaalde plaatsen herhaaldelijk dienen te worden bekendgemaakt bij gebrek aan kandidaten.

Het langdurig openstaan van vacatures heeft tot gevolg dat de werkdruk van de substituten in functie zien-derogen toeneemt. Dit creëert dan weer een afschrik-effect op potentiële kandidaten. Aldus ontstaat er een vicieuze cirkel die dringend moet worden doorbroken.

De wetwijzigingen die hierna worden voorgesteld, strekken ertoe om hiertoe een bijdrage te leveren.

Dit gebeurt in de eerste plaats door een minimum-leeftijd voor het ambt van rechter in te schrijven. Jongeren die per definitie over een geringere professionele bagage en maturiteit beschikken, zullen dus voortaan hun loopbaan in de magistratuur aanvatten bij het openbaar ministerie.

Een tweede maatregel strekt ertoe om de benoemingsvoorwaarden voor de substituten gespecialiseerd in fiscale zaken te versoepelen. Momenteel ligt de lat zeer hoog - dit in tegenstelling tot de rechters die in de fiscale kamers zullen zetelen - zodat het niet evident is om deze specifiek gereserveerde plaatsen op de personeelsformatie in te vullen met als gevolg dat de bestrijding van de witte boordcriminaliteit te wensen overlaat. Door op het ogenblik van de benoeming van deze substituten gespecialiseerd in fiscale zaken iets minder stringent te zijn, moet een maximale invulling haalbaar zijn

Een laatste maatregel strekt ertoe om in een soepele overstapregeling te voorzien voor de parketjuristen (die het werk van de parketmagistraten op juridisch vlak voorbereiden) naar het ambt van parketmagistraat. Daartoe dienen ze te slagen in het vergelijkend toelatings-examen tot de gerechtelijke stage en vervolgens een stage van 6 maanden te doorlopen. Gelet op het feit dat ze ingevolge hun werk reeds tot op zekere hoogte vertrouwd zijn én met de werking van een parket én met het werk van een parketmagistraat moet een stage van 6 maanden volstaan om hen in te wijden in het werk en de gerechtelijke autoriteiten toe te laten een oordeel te vormen over zijn geschiktheid voor het ambt.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES ET MESSIEURS,

Depuis quelque temps force est de constater combien il est difficile de remplir le cadre des substitués du procureur du Roi. Il n'est plus du tout exceptionnel que certaines places doivent être republiées à défaut de candidats.

L'ouverture prolongée des vacances de place a pour conséquence que la pression du travail des substitués en fonction augmente à vue d'œil. Cela crée un effet dissuasif sur les candidats potentiels. Il en résulte un cercle vicieux qui doit être brisé d'urgence.

Les modifications de la loi qui sont proposées ici tendent à y contribuer.

En premier lieu, un âge minimum est prescrit pour la fonction de juge. Les jeunes qui, par définition, disposent d'un bagage professionnel moins important et ont moins de maturité débiteront dorénavant leur carrière dans la magistrature au ministère public.

Une seconde mesure tend à assouplir les conditions de nomination pour les substitués spécialisés en matière fiscale. A l'heure actuelle, la barre est mise très haut - ce contrairement aux juges qui siègeront en chambres fiscales - avec comme conséquence qu'il n'est pas évident de remplir ces places réservées spécifiquement dans le cadre, ce qui occasionne un laisser-aller quant à la lutte contre la criminalité en col blanc. Un maximum de nominations devraient pouvoir être réalisées en étant moins contraignant au moment de la nomination de ces substitués spécialisés en matière fiscale.

Une dernière mesure vise à prévoir un règlement de passage souple des juristes de parquet (qui préparent le travail des magistrats de parquet au niveau juridique) à la fonction de magistrat de parquet. A cette fin ils doivent réussir le concours d'admission au stage judiciaire et puis accomplir un stage de 6 mois. Compte tenu du fait qu'ils sont, de par leur travail, familiarisés avec le fonctionnement d'un parquet et le travail d'un magistrat de parquet, un stage de 6 mois doit suffire pour les familiariser au travail et pour permettre aux autorités judiciaires de se faire une opinion sur son aptitude au travail.

Ook voor de zetel zou het geen overbodige luxe zijn om over een ruimer rekruteringsveld te kunnen beschikken.

Onder de advocaten met meer dan twintig jaar balie-ervaring zit een behoorlijk percentage dat de overstap naar de magistratuur wel ziet zitten. Personen met een dergelijke professionele bagage zijn evenwel niet geneigd om zich nog aan een examen beroepsbekwaamheid te onderwerpen. Vandaar dat een heleboel ervan afzien om de overstap te maken. Aldus gaat een belangrijk potentieel aan kandidaat-magistraten verloren.

Door te voorzien dat zij door de Hoge Raad voor de Justitie kunnen gemachtigd worden, na een mondeling evaluatie-examen, om zich kandidaat te stellen voor het ambt van rechter, worden zij aangemoedigd om vooralsnog de overstap te maken.

Het feit dat voor personen die reeds minstens 20 jaar als voornaamste beroepsactiviteit het beroep van advocaat uitoefenen een nieuwe toegangsweg tot het ambt van rechter wordt gecreëerd schendt het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod niet. Een beroepservaring van 5 jaar balie weegt veel minder zwaar dan een van minstens 20 jaar. Op 20 jaar heeft men een veel ruimer scala aan materies en juridische problemen behandeld.

Op tal van plaatsen wordt in het Gerechtelijk Wetboek een onderscheid gemaakt op basis van de aard en de duur van de beroepservaring. Appelen met citroenen vergelijken is nu eenmaal niet mogelijk. Meer concreet kan bijvoorbeeld verwezen worden naar de artikelen met betrekking tot de benoemingsvoorwaarden zoals 189, 190, 207....

De voor 1 oktober 1993 benoemde plaatsvervangende magistraten, die geacht worden in het examen inzake beroepsbekwaamheid te zijn geslaagd en die regelmatig zetelen en vonnissen maken, zijn niet echt enthousiast om de overstap naar de magistratuur te doen. In de actuele stand van de wetgeving is het immers zo dat zij uit de boot vallen van zodra er een andere kandidaat is met individueel gunstige adviezen die hetzij reeds magistraat is, hetzij laureaat van het examen beroepsbekwaamheid, hetzij gerechtelijk stagiair is.

Deze regeling werd destijds ingegeven door de overweging dat de benoeming van de plaatsvervangende rechters politiek geïnspireerd was; zij sleepten die benoeming niet noodzakelijk omwille van hun professionele capaciteiten in de wacht.

Pour le siège également, pouvoir disposer d'un plus large champ de recrutement ne serait pas un luxe superflu.

Parmi les avocats comptant plus de vingt années d'expérience au barreau, un pourcentage sensible est intéressé par un passage vers la magistrature. Des personnes munies d'un tel bagage professionnel ne sont toutefois pas disposées à se soumettre encore à un examen d'aptitude professionnelle. C'est la raison pour laquelle un grand nombre renonce à suivre cette voie. C'est donc ainsi qu'une part importante du potentiel de candidats-magistrats est perdu.

En prévoyant la possibilité d'être autorisés par le Conseil Supérieur de la Justice, après un examen oral d'évaluation, à se porter candidat pour la fonction de juge, ils sont ainsi encouragés à le faire.

Le fait que l'on ouvre une nouvelle voie d'accès à la fonction de juge pour les personnes qui ont exercé la fonction d'avocat pendant 20 ans au moins à titre d'activité professionnelle principale ne viole pas le principe d'égalité et l'interdiction de discrimination. Une expérience professionnelle de 5 ans au barreau pèse beaucoup moins qu'une expérience de 20 ans. En 20 ans, on traite une gamme de matières et de problèmes juridiques beaucoup plus étendue.

A de nombreux endroits dans le code, il est fait une distinction sur base de la nature et de la durée de l'expérience professionnelle. Comparer des pommes et des citrons n'est plus possible. Concrètement il peut être renvoyé aux articles relatifs aux conditions de nomination comme les articles 189, 190, 207 ...

Les magistrats suppléants nommés avant le 1er octobre 1993, censés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle et qui siègent et rédigent des jugements régulièrement, ne sont pas très enthousiastes de demander leur passage vers la magistrature. Dans l'état actuel de la législation, il est indéniable qu'ils sont mis sur la touche dès qu'un autre candidat qui bénéficie d'avis individuels favorables et est déjà, soit magistrat, soit lauréat de l'examen d'aptitude professionnelle, soit stagiaire judiciaire.

Cette réglementation avait, à l'époque été dictée par la considération que la nomination des juges suppléants était de nature politique; ils ne décrochaient pas nécessairement cette nomination pour leurs capacités professionnelles.

Voortaan geschieden de benoemingen op voordracht door de Hoge Raad voor de Justitie. Per ambt of functie zal hij één enkele kandidaat voordragen, de meest geschikte. De Hoge Raad voor de Justitie, staat garant voor de volledige depolitisering van de benoemingen. De verplichting voorzien in artikel 21, vierde lid, ten opzichte van plaatsvervangende rechters die voor 1.10.1993 werden benoemd en die effectief als plaatsvervangend magistraat zijn opgetreden, kan bijgevolg worden omgevormd tot een facultatief gegeven. De Hoge Raad zal iemand voordragen op basis van zijn professionele merites, niet op basis van zijn politieke affiniteit.

Er wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om nog twee andere bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek bij te schaven.

1. In het artikel 259*octies* dat de gerechtelijke stage regelt, worden de passages die de «buitenstage» regelen verduidelijkt.

Zoals de wet thans geformuleerd is, is alleen voor de strafinrichtingen gespecificeerd dat zij van de Staat dienen te zijn. Gevolg er ontstond discussie over het feit of die «buitenstage» al dan niet in het buitenland kon worden doorgemaakt. In het licht van het streven naar een nauwere juridische samenwerking binnen de Europese Unie is het nuttig dat de gerechtelijke stagiaires zich niet alleen met alle facetten van het Belgisch gerechtelijk apparaat vertrouwd maken, maar eveneens de gelegenheid krijgen om eventueel de werking van het gerechtelijk apparaat van de andere lidstaten van de Europese Unie nader te gaan bekijken.

Aldus behoort iedere discussie over de «buitenstage» tot het verleden.

2. In artikel 371, § 2, a, Ger.W. worden voor het bepalen van de wedde-anciënniteit de jaren boven de vier jaar (niet langer tien jaar) als advocaat of als notaris in aanmerking genomen. Dit ligt voor de hand gelet op het feit dat er verwezen wordt naar artikel 365 en de analogie die er bestaat tussen beide artikelen.

A l'avenir, les nominations auront lieu sur présentation par le Conseil supérieur de la Justice. Celui-ci présentera seulement un candidat, le plus apte par fonction. Le Conseil supérieur de la Justice se porte garant de la dépolitisation intégrale des nominations. L'obligation prévue à l'article 21, quatrième alinéa, à l'égard des juges suppléants nommés avant le 1.10.1993 et qui ont effectivement exercé en qualité de magistrat suppléant, peut dès lors être convertie en une donnée facultative. Le Conseil supérieur présentera quelqu'un sur base de ses mérites professionnels et non sur base de ses affinités politiques.

L'occasion est saisie de retoucher encore deux autres dispositions du Code judiciaire.

1. A l'article 259*octies* régissant le stage judiciaire, les passages réglementant le stage extérieur sont précisés.

La loi dans sa formulation actuelle spécifie uniquement qu'en ce qui concerne les établissements pénitentiaires, ceux-ci doivent appartenir à l'État. Il s'en est suivi une discussion sur la question de savoir si le « stage extérieur » pouvait ou non être effectué à l'étranger. A la lumière de la recherche d'une collaboration juridique plus étroite au sein de l'Union européenne, il s'avère utile de non seulement permettre aux stagiaires judiciaires de se familiariser avec toutes les facettes de l'appareil judiciaire belge mais aussi de leur donner l'occasion d'étudier plus amplement le fonctionnement de l'appareil judiciaire des autres pays membres de l'Union européenne.

Toute discussion relative au « stage extérieur » appartient ainsi au passé.

2. A l'article 371, §2, a, C.j. l'exercice excédant quatre années en qualité d'avocat ou de notaire (non plus dix années) est pris en considération pour déterminer l'ancienneté de traitement. C'est l'évidence même vu la référence à l'article 365 dans ce même article et l'analogie qui existe entre les deux.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 2

De eerste wijziging strekt ertoe om in de wet een minimumleeftijd van 33 jaar om tot rechter te kunnen worden benoemd, in te schrijven. Aldus zullen een aantal jongere krachten, die nu naar de zetel afvloeien, eerst naar het parket worden geloodst. Dit zal niet alleen hun maturiteit ten goede komen maar ook hun zin voor organisatie van het werk en hun mogelijkheid om een substantiële werklast te beheersen.

De tweede wijziging heeft tot doel een discrepantie tussen de Nederlandse en de Franse tekst weg te werken.

Art. 3

Door deze bepaling in het Gerechtelijk Wetboek in te lassen wordt aan advocaten met twintig jaar balie-ervaring de mogelijkheid geboden om zich kandidaat te stellen voor het ambt van rechter zonder lauraat te zijn van het examen inzake beroepsbekwaamheid.

Dit betekent evenwel niet dat men hen zomaar een «carte blanche» verschaft. Artikel 151, § 3, eerste lid, 3° van de Grondwet bepaalt dat de Hoge Raad voor de Justitie bevoegd is voor de toegang tot het ambt van rechter of ambtenaar van het openbaar ministerie. Concreet betekent dit dat voortaan eenieder die zich kandidaat wenst te stellen voor een ambt in de magistratuur voorafgaandelijk aan die kandidatuurstelling, reeds langs de Hoge Raad voor de Justitie gepasseerd is.

Wat er onder toegang wordt verstaan, is niet nader gespecificeerd. Tot op heden vallen daar het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage onder. Deze worden door deze bepaling uitgebreid met een nieuw examen namelijk het mondeling evaluatie-examen dat leidt tot de aflevering van een machtiging om zich kandidaat te stellen voor het ambt van rechter.

Er worden strikte voorwaarden gesteld om te kunnen deelnemen aan het evaluatie-examen.

Alleen advocaten die nog steeds het beroep van advocaat uitoefenen komen in aanmerking. Daarenboven moeten zij:

- reeds sedert twintig jaren als advocaat werken.
- gedurende die periode het beroep van advocaat als voornaamste beroepsbezigheid hebben uitgeoefend. Betreft het een persoon als hoofdberoep in een andere

DISCUSSION DES ARTICLES

Article 2

La première modification tend à inscrire dans la loi un âge minimum de 33 ans pour pouvoir être nommé juge. Ainsi un certain nombre de jeunes recrues qui maintenant optent pour le siège seront d'abord orientées vers le parquet. Cela profitera non seulement à leur maturité mais aussi à leur sens de l'organisation du travail et à leur possibilité de maîtriser une charge de travail substantielle.

L'objet de la seconde modification est d'effacer une disparité entre les textes néerlandais et français.

Art. 3

En insérant cette disposition dans le Code judiciaire, il est offert aux avocats bénéficiant de vingt années d'expérience au barreau la possibilité de se porter candidat aux fonctions de juge sans être lauréat de l'examen d'aptitude professionnelle.

Cette disposition ne signifie toutefois pas qu'on leur donne ainsi «carte blanche». L'article 151, § 3, premier alinéa, 3° de la Constitution prévoit que l'accès aux fonctions de juge ou d'officier du ministère public relève de la compétence du Conseil supérieur de la Justice. Cela veut dire en pratique que, désormais, toute personne souhaitant se porter candidat à une fonction dans la magistrature est déjà, préalablement à cette candidature, passée par le Conseil supérieur de la Justice.

Il n'a pas été spécifié ce qu'on entend par accès. Jusqu'à présent, l'examen d'aptitude professionnelle et le concours donnant accès au stage judiciaire englobent l'accès. Cette disposition enrichit cette notion d'un nouveau examen, à savoir l'épreuve orale de l'évaluation, débouchant sur l'octroi d'une autorisation à se porter candidat à la fonction de juge.

Des conditions strictes sont posées pour pouvoir participer à l'examen d'évaluation.

Seuls les avocats qui exercent toujours la profession d'avocat entrent en considération. En outre, ils doivent :

- exercer les fonctions d'avocat depuis vingt ans.
- avoir, durant cette période, à titre d'activité professionnelle principale travaillé comme avocat. S'il s'agit d'une personne exerçant des fonctions à titre d'activité

hoedanigheid actief is maar die pro forma een inschrijving aan de balie heeft behouden, dan is het duidelijk dat een dergelijke «advocaat» niet in aanmerking komt, zelfs niet wanneer hij occasioneel of als bijberoep als advocaat optreedt.

- ononderbroken in die hoedanigheid actief zijn geweest. Dit wil zeggen dat wanneer men zijn activiteit als advocaat heeft gestaakt om een andere beroepsactiviteit te vervullen, de jaren voor de staking niet meetellen voor de berekening van het vereiste aantal jaren balie.

Het is duidelijk dat een advocaat die meent dat hij een beroep kan doen op artikel 191*bis* Ger.W. bij het schrijven waarin hij vraagt om gemachtigd te worden om zijn kandidatuur te stellen, alle stukken voegt die de benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad moeten toelaten te appreciëren of de betrokkene voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een machtiging.

De verleende machtiging is beperkt geldig in de tijd. Mensen evolueren immers en het is niet omdat men op een bepaald ogenblik geschikt bevonden wordt, dat dit drie jaar later nog het geval zal zijn. Dit is trouwens ook de reden waarom, ingeval van weigering van de machtiging, de betrokkene niet onmiddellijk opnieuw een aanvraag kan indienen. Als men iemand als niet geschikt beoordeelt, dan is het onwaarschijnlijk dat die persoon 3 maanden later zoveel zou veranderd zijn dat die ineens geschikt zou worden bevonden.

Art. 4

Deze wijziging strekt ertoe om de vereiste fiscale kennis, voorzien in de benoemingsvoorwaarden voor de substituut-procureur des Konings, gespecialiseerd in fiscale zaken te versoepelen. Dit moet bijdragen tot een vlottere invulling van deze plaatsen.

Art. 5

De vastbenoemde parketjuristen zijn personen die laureaat zijn van het specifiek daartoe georganiseerd vergelijkend examen door de Hoge Raad voor de Justitie (art. 206*bis* Ger.W.) en die vervolgens over de tijdspanne een jaar bewezen hebben dat zij over de nodige capaciteiten beschikken om het werk dat hun krachtens het Gerechtelijk Wetboek wordt toebedeeld, nl. het werk van de magistraten op juridisch vlak voorbereiden (artikel 156*ter* Ger.W.), aankunnen.

principale dans une autre qualité, mais qui a gardé une inscription pro forma au barreau, il va de soi qu'un tel «avocat» ne peut évidemment être pris en ligne de compte, même pas lorsqu'il intervient comme avocat occasionnellement ou dans le cadre d'une activité accessoire.

- avoir exercé, de manière ininterrompue, les fonctions en cette qualité. En d'autres mots, lorsque quelqu'un suspend ses activités en qualité d'avocat pour remplir une autre activité professionnelle, les années avant l'interruption ne seront pas prises en ligne de compte pour le calcul des années de barreau requises.

Il est évident qu'un avocat qui prétend pouvoir faire appel à l'article 191*bis* C.j. devra joindre à son courrier par lequel il demande à être autorisé à poser sa candidature, toutes les pièces qui devront permettre à la commission de nomination et de désignation du Conseil supérieur d'apprécier si l'intéressé satisfait aux conditions pour recevoir une autorisation.

La validité de l'autorisation octroyée est limitée dans le temps. Il est indéniable que les personnes évoluent et ce n'est pas parce qu'on est, à un moment donné, jugé apte, que trois années plus tard on le sera encore. C'est d'ailleurs la raison pour laquelle l'intéressé ne peut pas tout de suite réintroduire une demande d'autorisation si celle-ci est refusée. Si une personne n'est pas évaluée apte, il serait invraisemblable que, trois mois plus tard, elle le soit tout à coup.

Art. 4

Cette modification tend, quant aux connaissances fiscales exigées, à assouplir les conditions de nomination des substitués du procureur du Roi spécialisés en matière fiscale. Ceci doit conduire à ce qu'il soit pourvu plus aisément à ces places.

Art. 5

Les juristes de parquet nommés à titre définitif sont des lauréats du concours organisé spécifiquement pour ces fonctions par le Conseil supérieur de la Justice (art. 206*bis* C.J.) qui ont justifié par la suite, pendant une période d'un an, avoir les capacités nécessaires pour pouvoir faire face au travail qui leur est attribué en vertu du Code judiciaire, à savoir préparer le travail des magistrats au niveau juridique (article 156*ter* C.j.).

Tussen deze parketjuristen zullen ongetwijfeld mensen zitten die zich na 18 maanden volledig vertrouwd hebben gemaakt met alle aspecten van de werking van een parket en geïnteresseerd zijn in een carrière als parketmagistraat. Het is dus aangewezen om voor hen in een soepele overstapmogelijkheid te voorzien.

Een rechtstreekse toegang zonder meer is uitgesloten, het vergelijkend examen voor parketjurist heeft immers een andere finaliteit dan de examens die toegang geven tot de magistratuur. Ten einde te vermijden dat er nog eens een apart examen dient te worden georganiseerd, wordt ervoor geopteerd om gebruik te maken van het reeds bestaande examensysteem en meer in het bijzonder het vergelijkend examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage.

Alleen parketjuristen die op het ogenblik van hun inschrijving voor het examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage reeds 18 maanden (1 jaar stage + 6 maanden als contractueel of statutair) daadwerkelijk in die hoedanigheid hebben gewerkt kunnen zich geldig inschrijven voor dit examen. Vandaar dat uitdrukkelijk wordt voorzien dat men het ambt moet uitgeoefend hebben in zijn administratieve standplaats. De periode dat een parketjurist eventueel elders tewerkgesteld is ingevolge een opdracht of delegatie komt niet in aanmerking voor de berekening van die 18 maanden.

De parketjuristen die op basis van artikel 194bis Ger.W. deelnemen aan het vergelijkend examen dat toegang verleent tot de gerechtelijke stage en ervoor slagen, moeten een stage van 6 maanden doorlopen.

De stage die de parketjuristen doorlopen is geen gerechtelijke stage vermits ze niet tot gerechtelijk stagiair worden benoemd.

De stage zoals ze in artikel 194bis voor de parketjuristen wordt uitgetekend, is geïnspireerd op de 2 laatste stadia van de korte gerechtelijke stage, maar aangepast aan de specifieke situatie van de parketjuristen. Er worden voor de parketjuristen gelijkaardige waarborgen ingebouwd voor wat betreft de voortijdige beëindiging van de stage, de schorsing van de stage, de verlenging van de stage.

De parketjuristen behouden hun wedde tijdens de stage. Ze worden tijdens die stage ook geacht hun ambt van parketjurist te hebben uitgeoefend. Aldus worden ze op het vlak van hun carrière niet gesanctioneerd voor het feit dat ze de stage hebben doorgemaakt. Nadat de stage een einde neemt, hetzij omdat de termijn verstrijkt, hetzij omdat er voortijdig een einde aan wordt gesteld,

Parmi ces juristes de parquet, il y aura sans aucun doute des personnes qui, après 18 mois, seront parfaitement familiarisées avec tous les aspects du fonctionnement d'un parquet et seront intéressées par une carrière en qualité de magistrat de parquet. Il est donc indiqué de leur fournir une possibilité souple de passage à la magistrature.

Un accès direct sans plus est exclu, le concours pour les juristes du parquet ayant d'ailleurs une autre finalité que les examens donnant accès à la magistrature. Afin d'éviter de devoir encore organiser un examen distinct, il est décidé d'utiliser le système d'examen actuel et plus particulièrement le concours donnant accès au stage judiciaire.

Seuls les juristes de parquet qui, au moment de leur inscription à l'examen donnant accès au stage judiciaire, justifient de 18 mois (1 an de stage + 6 mois comme contractuel ou statutaire) en cette qualité peuvent s'inscrire valablement pour cet examen. A cette fin, il est prévu explicitement qu'il faut avoir exercé la fonction dans sa résidence administrative. La période où un juriste de parquet travaille ailleurs suite à une mission ou à une délégation, n'entre pas en ligne de compte pour le calcul des 18 mois.

Les juristes de parquet qui participent, sur base de l'article 194bis C.j. au concours donnant accès au stage judiciaire et le réussissent doivent accomplir un stage de 6 mois.

Le stage accompli par les juristes de parquet n'est pas un stage judiciaire puisqu'ils ne sont pas nommés stagiaire judiciaire.

Le stage tel qu'il figure à l'article 194bis est inspiré des 2 derniers stades du stage judiciaire court, mais adapté à la situation spécifique des juristes de parquet. Des garanties comparables sont prévues pour ce qui concerne la fin anticipée du stage, la suspension du stage et la prolongation du stage.

Les juristes de parquet conservent leur traitement pendant le stage. Ils sont également censés avoir exercé leurs fonctions de juriste de parquet. Ainsi ils ne sont pas, au niveau de leur carrière, sanctionnés pour avoir accompli le stage. Après que le stage ait pris fin, soit à l'arrivée du terme, soit parce qu'il y a été mis fin de manière anticipative, les juristes de parquet reprennent

hernemen de parketjuristen hun werkzaamheden als parketjurist.

Net zoals de laureaten van het examen beroepsbekwaamheid kunnen de parketjuristen, nadat ze de volledige stage doorliepen, zich gedurende 7 jaar kandidaat stellen voor het ambt van substituut-procureur des Konings. Deze periode van 7 jaar begint te lopen vanaf de datum van het proces-verbaal van het vergelijkend toelatingsexamen.

De parketjuristen worden niet via een «achterpoortje» naar het ambt van substituut geloodst. Zij passeren uiteindelijk 2 examens en een stage. Hun beroepservaring zal ten minste zo hoog liggen als deze van de gerechtelijk stagiair.

Art. 6

Aanpassing van de bevoegdheden van de benoemings- en aanwijzingscommissie die samenhangen met de invoeging van artikel 191bis.

Art. 7

Zie artikel 6.

Art. 8

Een parketjurist die zich inschrijft voor het examen moet in zijn inschrijving duidelijk vermelden dat hij zich inschrijft in het kader van artikel 194bis Ger. W. dan wel op basis van artikel 259octies, § 1, derde lid Ger.W.. Dit omwille van de verschillende gevolgen die aan deze keuze gekoppeld zijn. Artikel 259octies, § 1, derde lid, Ger.W. leidt tot een benoeming als gerechtelijk stagiair en vervolgens, na het einde van de gerechtelijke stage, quasi automatisch tot een benoeming als magistraat. Artikel 194bis daarentegen leidt niet tot een benoeming als gerechtelijk stagiair en dus niet tot een automatische benoeming tot magistraat na het einde van de stage. Nadat men de stage, bepaald in artikel 194bis, § 2, Ger.W., heeft afgewerkt zal men net zoals de laureaten van het examen beroepsbekwaamheid zijn kandidatuur voor een ambt van substituut-procureur des Konings kunnen stellen maar er is geen garantie op een onmiddellijke benoeming. De parketjurist moet dus voor zichzelf uitmaken van welke mogelijkheid hij zal gebruik maken. Vanzelfsprekend dienen de nodige stavingstukken te worden bijgevoegd zodat de benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie kan verifiëren of de betrokkene in de voorwaarden verkeert om op basis van artikel 194bis Ger.W. deel te nemen aan het examen.

leurs activités de juriste de parquet.

Tout comme les lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle, les juristes de parquet peuvent, après qu'ils aient accompli le stage en entier, se porter candidat à la fonction de substitut du procureur du Roi pendant 7 ans. Cette période de 7 ans commence à courir à partir de la date du procès-verbal du concours d'admission au stage.

Les juristes de parquet n'accèdent pas par la « porte de derrière » aux fonctions de substitut. Ils doivent tout de même passer deux examens et un stage. Leur expérience professionnelle sera au moins aussi riche que celle de stagiaire judiciaire.

Art. 6

Adaptation des compétences de la commission de nomination et de désignation qui se rapportent à l'insertion de l'article 191bis.

Art. 7

Voir article 6.

Art. 8

Un juriste de parquet s'inscrivant à l'examen doit, lors de son inscription, mentionner clairement qu'il s'inscrit dans le cadre de l'article 194bis C.j. ou sur base de l'article 259 octies, § 1, alinéa 3, du C.j. ceci à cause des différentes conséquences qui sont liées à ce choix. L'article 259octies, § 1, alinéa 3, du C.j. débouche sur une nomination comme stagiaire judiciaire et ensuite, après la fin du stage, quasi automatiquement sur une nomination comme magistrat. Par contre, l'article 194bis ne débouche pas sur une nomination comme stagiaire judiciaire et sur une nomination automatique comme magistrat après la fin du stage. Après que l'on ait terminé le stage déterminé à l'article 194bis, § 2, du C.j., on pourra, tout comme les lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle, poser sa candidature à une fonction de substitut du procureur du Roi mais sans garantie d'être nommé immédiatement. Le juriste de parquet doit donc décider de lui même de quelle possibilité il va faire usage. Il va de soi que les pièces justificatives nécessaires doivent être jointes de manière à ce que la commission de nomination et de désignation du Conseil supérieur de la Justice puisse vérifier si l'intéressé est dans les conditions pour participer à l'examen sur base de l'article 194bis.

Wanneer de benoemings- en aanwijzingscommissie van oordeel is dat de betrokkene niet in de voorwaarden verkeert om op basis van artikel 194*bis* Ger.W. deel te nemen aan het examen, kan de betrokkene nog altijd toegelaten worden tot het examen op basis van artikel 259*octies*, §1 Ger.W. In dat geval zal de betrokkene er toe gehouden zijn om de gerechtelijk stage te doorlopen.

Door te bepalen dat alle opgesomde instanties binnen het Rijk of de Europese Unie dienen te zijn gevestigd, wordt iedere discussie over de tweede fase van de stage, de zogenaamde «buitenstage», uitgesloten.

Art. 9

Dit artikel behoeft geen verdere commentaar.

Art. 10

Er zitten waardevolle kandidaten onder de plaatsvervangende magistraten, benoemd voor 1 oktober 1993, die evenwel ingevolge de huidige tekst van artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten, ontmoedigd worden om zich kandidaat te stellen voor een ambt in de magistratuur.

Krachtens artikel 21 mag immers met hun kandidatuur geen rekening worden gehouden indien er onder de andere kandidaten laureaten van het examen inzake beroepsbekwaamheid, gerechtelijke stagiaires of magistraten zijn met een unaniem gunstig advies. Door aan deze ambtshalve uitsluiting een einde te maken voor plaatsvervangende magistraten die daadwerkelijk als plaatsvervangend magistraat zijn opgetreden en die voor 1 oktober 1993 werden benoemd, worden zij niet langer ontmoedigd om zich kandidaat te stellen voor een ambt in de magistratuur.

Plaatsvervangende magistraten die regelmatig zijn opgetreden zijn in de eerste plaats deze die worden betaald omdat ze gedurende een zekere periode de taken van een magistraat hebben overgenomen. Daarnaast komen de plaatsvervangende magistraten die regelmatig zetelen en zelf vonnissen maken, zonder daarvoor te worden betaald.

Opdat de benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie zou kunnen appreciëren of een plaatsvervangend magistraat effectief actief is geweest, is het aangewezen dat deze laatste de nodige stavingstukken terzake bij zijn kandidatuurstelling voegt.

Lorsque la commission de nomination et de désignation estime que l'intéressé n'est pas dans les conditions sur base de l'article 194*bis* du C.j. pour participer à l'examen, celui-ci peut encore obtenir d'être admis à l'examen sur base de l'article 259*octies*, §1er du C.j. Dans ce cas, il sera tenu d'accomplir le stage judiciaire.

En prévoyant l'obligation pour les instances énumérées d'être établies dans le Royaume ou dans l'Union européenne, la seconde phase du stage, le «stage externe», ne donne plus matière à discussion.

Art. 9

Cet article n'appelle pas davantage de commentaires.

Art. 10

Il y a parmi les magistrats suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 des candidats de valeur qui, à cause du contenu actuel de l'article 21 de la loi du 21 juillet 91 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, sont découragés à se porter candidat à une place dans la magistrature.

D'après l'article 21, il ne peut être tenu compte de leur candidature si au moins un des autres candidats, lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle, stagiaires judiciaires ou magistrats, a reçu un avis unanimement favorable. La suppression de cette exclusion d'office pour les magistrats suppléants qui ont effectivement exercé en cette qualité et qui étaient nommés à cette fonction avant le 1er octobre 1993, ne les découragera plus à se porter candidat à une fonction dans la magistrature.

Les magistrats suppléants qui ont régulièrement exercé en cette qualité, sont en premier lieu ceux qui reçoivent une allocation pour avoir remplacé un magistrat pendant une certaine période. Mais il y a également des magistrats suppléants qui siègent régulièrement et rendent même des jugements, sans être payés.

Afin que la commission de nomination et de désignation du Conseil supérieur de la Justice puisse apprécier si un juge suppléant a réellement exercé ses fonctions, il est indiqué que ce dernier annexe à sa candidature les pièces justificatives nécessaires. Il est évi-

Het ligt voor de hand dat een zeer occasioneel optreden als plaatsvervangend magistraat minder zwaar zal wegen dan een regelmatig optreden in die hoedanigheid.

Art. 11

Deze overgangbepaling strekt ertoe om duidelijkheid te scheppen over het moment waarop de wijzigingen aangebracht in artikel 191 Ger.W. dienen te worden toegepast.

Op de gerechtelijke stagiairs die voor 1 januari 2000 slaagden voor het vergelijkend toegangsexamen tot de gerechtelijke stage, zal de voorwaarde inzake leeftijd niet van toepassing zijn.

Art. 12

Er zijn reeds contractuele juristen bij de rechtbanken van eerste aanleg actief. Het zijn contractuelen, geen «statutairen». Bij wijze van overgangsmaatregel worden deze contractuele juristen, die reeds 18 maanden bij een rechtbank van eerste aanleg als «referendaris» of als «parketjurist» werken of hebben gewerkt, ook in de gelegenheid gesteld om de overstap naar het ambt van substituut te maken.

De voorwaarden zijn dezelfde als deze voor de toekomstige vastbenoemde parketjuristen.

De mogelijkheid om die overstap te maken wordt voor de contractuele parketjuristen wel in de tijd beperkt. Zij dienen geslaagd te zijn in het examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage op de datum van het eerste proces-verbaal van rangschikking van de laureaten van het eerste vergelijkend examen voor parketjurist dat door de Hoge Raad voor de Justitie wordt georganiseerd. Indien de data van de processen-verbaal die de Nederlandstalige en de Franstalige laureaten bevatten, niet dezelfde zijn, dan is het proces-verbaal met de vroegste datum in de tijd bepalend.

De examensessie voor het vergelijkend examen dat toegang geeft tot de gerechtelijke stage vangt aan met de oproep tot de kandidaten. Dit betekent de contractuele parketjuristen die slagen in de examensessie waarvoor de oproep geschiedde voor de datum van het eerste proces-verbaal houdende de laureaten van het eerste vergelijkend examen voor parketjurist, ook onder de toepassing van deze overgangsmaatregel vallen.

De minister van Justitie,

M. VERWILGHEN

dent qu'une prestation occasionnelle en tant que magistrat suppléant pèsera moins dans la balance qu'une prestation régulière.

Art. 11

Cette disposition transitoire vise à clarifier le moment où les modifications apportées à l'article 191 C.j. doivent être appliquées.

La condition d'âge minimal ne sera pas applicable aux stagiaires judiciaires qui ont réussi avant le 1er janvier 2000 le concours d'admission au stage judiciaire.

Art. 12

Il y a déjà des juristes contractuels en fonction près les tribunaux de première instance. Il s'agit toutefois de contractuels, pas de «statutaires». Par voie de mesure transitoire, ces juristes contractuels, qui travaillent ou ont travaillé pendant 18 mois près les tribunaux de première instance comme «référénaire» ou «juriste de parquet», ont également la possibilité de passage à la fonction de substitut.

Les conditions sont identiques à celles des futurs juristes de parquet nommés à titre définitif.

La possibilité de passage à la magistrature pour les juristes du parquet est limitée dans le temps. A la date du premier procès-verbal de classement des lauréats du premier concours de juriste de parquet organisé par le Conseil supérieur de la Justice, ils doivent avoir réussi l'examen donnant accès au stage judiciaire. Si les dates du procès-verbaux où figurent les lauréats francophones et néerlandophones ne sont pas identiques, c'est le procès-verbal avec la date la plus ancienne qui sera déterminant.

La session d'examen pour le concours donnant accès au stage judiciaire débute avec l'appel aux candidats. En d'autres termes, les juristes de parquet contractuels qui réussissent la session d'examen pour laquelle l'appel a été publié avant la date du premier procès-verbal contenant les lauréats du premier concours pour les juristes de parquet, tombent également sous l'application de cette mesure transitoire.

Le ministre de la Justice

M. VERWILGHEN

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 191, 194, 259*bis*- 9, 259*bis*- 10, 259*octies* en 371 van het Gerechtelijk Wetboek, tot invoeging van de artikelen 191*ter* en 194*bis* in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 191 van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen door de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd door de wetten van 1 december 1994, 6 mei 1997, 10 februari 1998, 22 december 1998 en 23 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden tussen de woorden «kandidaat» en «doctor of licentiaat» de woorden «minstens 33 jaar oud zijn,» ingevoegd;

2° in § 2*bis* worden in de Franse tekst tussen de woorden «est attribué» en «à un candidat» de woorden «en priorité» ingevoegd.

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt na artikel 191*bis* een artikel 191*ter* ingelast luidend:

«Artikel 191*ter*. — § 1. Advocaten die ten minste twintig jaar ononderbroken en effectief werkzaam zijn aan de balie zijn vrijgesteld van het in artikel 259*bis*- 9, § 1, voorgeschreven examen inzake beroepsbekwaamheid met het oog op een benoeming bedoeld in artikel 191.

Zij kunnen zich slechts kandidaat stellen voor zover zij daartoe gemachtigd worden met een meerderheid van drie vierde van de stemmen door de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie, zijnde deze van de taal van hun diploma van doctor of licentiaat in de rechten, na een voorafgaandelijk mondeling evaluatie-examen.

§ 2. Zij richten daartoe bij een ter post aangetekende brief een verzoek tot de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie.

Dit schrijven dient, op straffe van onontvankelijkheid, vergezeld te zijn van de nodige stavingstukken waaruit blijkt dat de voorwaarden vermeld in § 1, eerste lid, zijn vervuld.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi modifiant les articles 191, 194, 259*bis*- 9, 259*bis*- 10, 259*octies* et 371 du Code judiciaire, insérant les articles 191*ter* et 194*bis* dans le Code judiciaire et modifiant l'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

Article 1er

Cette loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 191 du Code judiciaire, remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 1er décembre 1994, 6 mai 1997, 10 février 1998, 22 décembre 1998 et 23 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er les mots «âgé d'au moins 33 ans, » sont insérés entre les mots « être» et «docteur ou licencié en droit»;

2° dans le texte français du § 2*bis* les mots «en priorité» sont insérés entre les mots «est attribué» et «à un candidat».

Art. 3

Un article 191*ter*, rédigé comme suit, est inséré après l'article 191*bis* du même Code:

«Art 191*ter*. — §1. Les avocats qui depuis au moins vingt années sont actifs au barreau de manière ininterrompue et effective sont dispensés de l'examen d'aptitude professionnelle prescrit à l'article 259*bis*- 9, §1, en vue d'une nomination visée à l'article 191.

Ils peuvent uniquement se porter candidat s'ils y sont autorisés à la majorité des trois quarts des voix par la commission de nomination et de désignation compétente, à savoir celle de la langue de leur diplôme de docteur ou licencié en droit, après un examen oral préalable d'évaluation.

§2. A cette fin ils introduisent une demande par lettre recommandée à la poste adressée à la commission de nomination et de désignation compétente.

Cet écrit doit, sous peine d'irrecevabilité être accompagné des pièces justificatives desquelles il ressort que les conditions visées au §1er, premier alinéa, sont remplies.

De benoemings- en aanwijzingscommissie onderzoekt binnen de veertig dagen na de ontvangst van het verzoek:

1°. de ontvankelijkheid ervan;

2°. of de voorwaarden vermeld in § 1, eerste lid, vervuld zijn.

Is dit onderzoek negatief dan wordt de verzoeker hiervan bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

Is dit onderzoek positief dan wordt de verzoeker bij ter post aangetekend brief uitgenodigd voor het evaluatie-examen.

§ 3. De door de benoemings- en aanwijzingscommissie afgeleverde machtiging is geldig gedurende drie jaar, te rekenen vanaf de datum van de uitvaardiging van de machtiging.

Indien de machtiging wordt geweigerd, wordt de verzoeker daarvan bij gemotiveerd en ter post aangetekend schrijven in kennis gesteld. In dit geval kan de betrokkene ten vroegste drie jaar na die kennisgeving pas een nieuw verzoek indienen.

Art. 4

In artikel 194 van hetzelfde wetboek, vervangen door de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd door de wetten van 1 december 1994, 6 mei 1997, 22 december 1998 en 24 maart 1999, wordt § 4, eerste lid, vervangen door de volgende bepaling:

«Onverminderd de voorwaarden gesteld in § 1 wordt het ambt van de substituut-procureur des Konings, gespecialiseerd in fiscale zaken toegewezen aan een kandidaat die titels of verdiensten voorlegt waaruit deze gespecialiseerde kennis blijkt. Deze titels en verdiensten worden onderzocht door de benoemings- en aanwijzingscommissie bedoeld in artikel 259*bis*- 8.

Art. 5

In hetzelfde Wetboek wordt na artikel 194 een artikel 194*bis* ingevoegd, luidend als volgt:

«§ 1. Kunnen eveneens tot substituut-procureur des Konings worden benoemd, de definitief benoemde parketjuristen in actieve dienst die:

1° minstens reeds 18 maanden effectief als parketjurist in dienst zijn op het ogenblik van de inschrijving voor het examen bedoeld in § 2;

2° geslaagd zijn in het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage bedoeld in artikel 259*bis*- 9, § 1, tweede lid.

§ 2. De parketjuristen die slagen in het examen bedoeld in § 1, 2° moeten de stage bedoeld in artikel 259*octies*, § 3 vanaf de dertiende maand doorlopen. Artikel 259*octies*, § 7, derde en vierde lid is van toepassing.

La commission de nomination et de désignation examine dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la demande :

1° sa recevabilité;

2° si les conditions énumérées dans le § 1, premier alinéa, sont remplies.

Si l'examen est négatif, le demandeur en est informé par lettre recommandée à la poste.

Si l'examen est positif, le demandeur est invité à l'examen d'évaluation par lettre recommandée à la poste.

§3. L'autorisation délivrée par la commission de nomination et de désignation est valable pendant 3 ans à compter de la date de délivrance de l'autorisation.

Si l'autorisation est refusée, le demandeur en est averti par lettre recommandée à la poste motivée. Dans ce cas, l'intéressé peut introduire une nouvelle demande au plus tôt trois ans après cette notification.

Art. 4

A l'article 194 du même code remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 1er décembre 1994, 6 mai 1997, 22 décembre 1998 et 24 mars 1999, le paragraphe 4, alinéa premier, est remplacé par la disposition suivante :

Sans préjudice des conditions fixées au §1er, la fonction de substitut du procureur du Roi spécialisé en matière fiscale est attribuée à un candidat qui justifie de cette connaissance spécialisée par ses titres ou son expérience. Ces titres et expérience sont examinés par la commission de nomination et de désignation visée à l'article 259*bis*- 8.

Art. 5

Un article 194*bis*, rédigé comme suit, est inséré après l'article 194 du même Code:

« § 1. Peuvent aussi être nommés substitut de procureur du Roi, les juristes de parquet nommés à titre définitif et en service actif qui:

1° au moment de l'inscription à l'examen visé au paragraphe 2, sont en service actif effectif depuis au moins 18 mois comme juriste de parquet;

2° ont réussi le concours d'admission au stage judiciaire visé à l'article 259*bis*- 9, § 1, alinéa 2.

§ 2. Les juristes de parquet qui ont réussi l'examen visé au § 1, 2° sont tenu à accomplir le stage visé à l'article 259*octies*, § 3 à partir du treizième mois. Article 259*octies*, alinéas 3 et 4 sont d'application.

Zij verrichten hun stage, daar waar ze als parketjurist benoemd zijn. Dit gebeurt onder leiding en toezicht van de stage-meester die daartoe voor alle parketjuristen door de korpschef wordt aangeduid. De stage-meester stelt voor elke parketjurist op het einde van de stage een stageverslag op. De korpschef maakt dit over aan de Minister van Justitie en bezorgt er een afschrift van aan de parketjurist.

Tijdens deze stage behoudt de parketjurist zijn wedde en wordt hij geacht zijn ambt te hebben uitgeoefend.

Zij behouden het voordeel van hun uitslag gedurende zeven jaar vanaf de datum van het proces-verbaal van het examen.

Art. 6

In artikel 259*bis*-9, § 1, van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt : «evenals het programma van het mondeling evaluatie-examen»;

2° in het tweede lid worden de woorden «en het mondeling evaluatie-examen» ingevoegd tussen de woorden «stage» en «zijn bedoeld».

Art. 7

Artikel 259*bis*-10, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, wordt aangevuld als volgt:

«3° de organisatie van het mondeling evaluatie-examen en het verstrekken van de machtiging bedoeld in artikel 191ter, tweede lid.

Art. 8

In artikel 259*octies* van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° §1 wordt aangevuld met volgend lid: «De parketjuristen vermelden in hun inschrijving voor het examen dat zij in het kader van artikel 194*bis* deelnemen aan het examen. Zij voegen, op straffe van niet ontvankelijkheid, de nodige stukken bij waaruit blijkt dat zij voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 194*bis* om te kunnen deelnemen aan het examen.»

2° in § 2, eerste lid wordt het tweede streepje vervangen door de volgende bepaling: « – van de 16° tot en met de 21° maand in een strafinrichting, een politiedienst, een kantoor van een notaris of van een gerechtsdeurwaarder, of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, allen gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie;»;

3° in § 3, eerste lid, wordt het tweede streepje vervangen door de volgende bepaling: « – van de 13° tot en met de 15° maand in een strafinrichting, een politiedienst of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instel-

Ils accomplissent leur stage là où ils sont nommés en qualité de juriste de parquet, sous la direction et la surveillance du maître de stage désigné par le chef de corps pour tous les juristes de parquet. A la fin du stage, le maître de stage rédige un rapport de stage pour chaque juriste de parquet. Le chef de corps le transmet au Ministre de la Justice et adresse copie au juriste de parquet.

Durant ce stage, le juriste de parquet conserve son traitement et est censé avoir exercé ses fonctions.

Ils conservent l'avantage de leur réussite pendant 7 années à compter de la date du procès-verbal de l'examen.

Art. 6

A l'article 259*bis*-9, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est complété comme suit:
«ainsi que le programme de l'examen oral d'évaluation»;

2° dans l'alinéa 2, les mots «et l'examen oral d'évaluation» sont insérés entre les mots «judiciaire» et «visent à ».

Art. 7

L'article 259*bis*-10, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, est complété comme suit :

«3° l'organisation de l'examen oral d'évaluation et l'octroi de l'autorisation visée à l'article 191ter, alinéa 2.

Art. 8

A l'article 259*octies* du même code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes:

1° le § 1er est complété par l'alinéa suivant : «Les juristes de parquet renseignent dans leur inscription à l'examen qu'ils participent à l'examen dans le cadre de l'article 194*bis*. Ils y joignent, sous peine d'irrecevabilité, les documents nécessaires d'où il ressort qu'ils satisfont aux conditions énumérées à l'article 194*bis* pour pouvoir participer à l'examen.»

2° au § 2, alinéa premier le deuxième tiret est remplacé par la disposition suivante: «- du 16° au 21° mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police, d'une étude notariale ou d'une étude d'un huissier de justice ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne;»;

3° au § 3, alinéa premier le deuxième tiret est remplacé par la disposition suivante: «- du 13° au 15° mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économi-

ling, allen gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie;»

Art. 9

In artikel 371, § 2, a, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 augustus 1974, worden de woorden «10 jaar» en «tien jaren» vervangen door de woorden «vier jaar».

Art. 10

In artikel 21, vierde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten, gewijzigd bij de wetten van 6 augustus 1993, 1 december 1994 en vervangen door de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden «plaatsvervangende rechters» en «, ook een geslaagde» worden de woorden «die regelmatig, in de loop van de vijf jaar die aan hun kandidatuurstelling voorafgaan, rechters of leden van het openbaar ministerie hebben vervangen» ingevoegd;

2° het woord «moet» wordt vervangen door het woord «kan».

Overgangsbepalingen

Art. 11

De bepalingen van artikel 191 van het Gerechtelijk Wetboek zoals gewijzigd door deze wet zijn slechts van toepassing op de vacatures die na de inwerkingtreding van deze wet in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd.

De voorwaarde inzake leeftijd vermeld in artikel 191, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, is niet van toepassing op de personen die voor 1 januari 2000 tot gerechtelijk stagiair werden benoemd.

Art. 12

De contractuele parketjuristen die reeds 18 maanden in actieve dienst zijn of geweest zijn, kunnen onder de voorwaarden bepaald in artikel 194*bis* van het Gerechtelijk Wetboek worden benoemd tot substituut-procureur des Konings voor zover zij uiterlijk op de datum van het vroegste proces-verbaal van rangschikking van het eerste vergelijkend examen bedoeld in artikel 206*bis*, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, geslaagd zijn in het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage bedoeld in artikel 259*bis*-9, § 1, tweede lid, van hetzelfde wetboek of erin slagen voor zover de sessie op datum van voornoemd proces-verbaal reeds gestart is.

Art. 13

De bepalingen van artikel 259*octies* van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, zijn niet van toepassing op de personen die voor 1 januari 2000 tot gerechtelijk stagiair werden benoemd.

que ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne;»;

Art. 9

A l'article 371, § 2, a, du même code, modifié par la loi du 10 août 1974, les mots «dix années» sont remplacés par les mots «quatre années».

Art. 10

A l'article 21, alinéa 4, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, modifié par les lois des 6 août 1993, 1er décembre 1994 et remplacé par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots »qui ont remplacé régulièrement, au cours des cinq années qui précèdent leur candidature, soit des juges soit des membres du ministère public« sont insérés entre les mots «juges suppléants précités» et «, un lauréat»;

2° le mot «doit» est remplacé par le mot «peut».

Mesures transitoires

Art. 11

Les dispositions de l'article 191 du Code judiciaire telles qu'elles sont modifiées par la présente loi sont uniquement applicables aux vacances publiées dans le Moniteur belge après l'entrée en vigueur de cette loi.

La condition d'âge prévue à l'article 191, §1 du Code judiciaire, tel qu'il est modifié par la présente loi, n'est pas applicable aux personnes nommées stagiaire judiciaire avant le 1er janvier 2000.

Art. 12

Les juristes de parquet contractuels déjà en service actif depuis 18 mois ou l'ayant été peuvent, aux conditions prévues à l'article 194*bis* du Code judiciaire, être nommés substitut du procureur du Roi pour autant qu'ils aient, au plus tard à la date la plus proche du procès-verbal du classement du premier concours visé à l'article 206*bis*, deuxième alinéa, du Code judiciaire, réussi le concours d'admission au stage judiciaire visé à l'article 259*bis*-9, §1er, deuxième alinéa, dudit code ou réussissent celui dont la session est en cours à la date du procès-verbal précité.

Art. 13

Les dispositions de l'article 259*octies* du Code judiciaire, tel qu'il est modifié par la présente loi, ne sont pas applicables aux personnes nommées stagiaire judiciaire avant le 1er janvier 2000.

Slotbepaling

Art. 14

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Disposition finale

Art. 14

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 10 april 2000 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van de artikelen 191, 194, 259bis- 9, 259bis- 10, 259octies en 371 van het Gerechtelijk Wetboek, tot invoeging van de artikelen 191ter en 194bis in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten», heeft op 13 april 2000 het volgende advies gegeven :

Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering aldus :

«Om redenen van dringende noodzakelijkheid, gemotiveerd door de omstandigheid dat :

«... door de omstandigheid dat :

- vele vacante plaatsen van magistraat niet ingevuld raken bij gebrek aan kandidaten;
- de kaderuitbreiding die, rekening houdend met de reële persoonsbehoeften, door de wet van 20 juli 1998 werd doorgevoerd, nog steeds niet volledig kon ingevuld worden;
- de goede rechtsbedeling in gedrang komt ingevolge het onderbemand blijven van bepaalde diensten.

Om hieraan te verhelpen is het absoluut noodzakelijk dat het potentieel aantal aan kandidaten zo snel mogelijk maximaal wordt verruimd. Dit is het hoofdobjectief van het voorgelegde ontwerp.».

*
* *

Voorafgaande opmerking

Op het ogenblik dat de Raad van State zijn advies uitbrengt, zijn alle bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek die door het voorontwerp worden gewijzigd, met uitzondering van artikel 371, ofwel gewoon gewijzigd, ofwel vervangen of ingevoegd bij bepalingen van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem⁽¹⁾, welke bepalingen nog niet in werking getreden zijn.

⁽¹⁾ Belgisch Staatsblad van 2 februari 1999.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 10 avril 2000, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi «modifiant les articles 191, 194, 259bis- 9, 259bis- 10, 259octies et 371 du Code judiciaire, insérant les articles 191ter et 194bis dans le Code judiciaire et modifiant l'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats», a donné le 13 avril 2000 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'espèce, ces motifs sont les suivants :

«(l'urgence est motivée) ... door de omstandigheid dat :

- vele vacante plaatsen van magistraat niet ingevuld raken bij gebrek aan kandidaten;
- de kaderuitbreiding die, rekening houdend met de reële persoonsbehoeften, door de wet van 20 juli 1998 werd doorgevoerd, nog steeds niet volledig kon ingevuld worden;
- de goede rechtsbedeling in gedrang komt ingevolge het onderbemand blijven van bepaalde diensten.

Om hieraan te verhelpen is het absoluut noodzakelijk dat het potentieel aantal aan kandidaten zo snel mogelijk maximaal wordt verruimd. Dit is het hoofdobjectief van het voorgelegde ontwerp.».

*
* *

Observation préalable

Au moment où le Conseil d'État donne son avis, toutes les dispositions du Code judiciaire que l'avant-projet modifie, à l'exception de l'article 371, ont été, soit simplement modifiées, soit remplacées ou insérées par des dispositions de la loi du 22 décembre 1998 modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats⁽¹⁾, lesquelles ne sont pas encore entrées en vigueur.

⁽¹⁾ Moniteur belge du 2 février 1999.

Aldus :

- is artikel 191 van het Gerechtelijk Wetboek, dat bij het ontworpen artikel 2 wordt gewijzigd, gewijzigd bij artikel 26 van de voormelde wet van 22 december 1998; één van die wijzigingen betreft de vernummering van het artikel, dat artikel 190 wordt;
- is artikel 194 van het Gerechtelijk Wetboek, dat bij het ontworpen artikel 4 gewijzigd wordt, gewijzigd bij artikel 29 van de voormelde wet van 22 december 1998;
- zijn de artikelen 259bis-9 en 259bis-10 van het Gerechtelijk Wetboek, die respectievelijk bij de ontworpen artikelen 6 en 7 worden gewijzigd, vervangen bij artikel 45 van de voornoemde wet van 22 december 1998;
- is artikel 259octies van het Gerechtelijk Wetboek, dat bij het ontworpen artikel 8 wordt gewijzigd, ingevoegd bij artikel 47 van de voormelde wet van 22 december 1998;
- is artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten, welk artikel gewijzigd wordt bij artikel 10, vervangen bij artikel 89 van de voornoemde wet van 22 december 1998.

Overeenkomstig artikel 109 van de voormelde wet van 22 december 1998, gewijzigd bij artikel 27 van de wet van 24 maart 1999 met betrekking tot de parketjuristen en de referendarissen en tot aanvulling en wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem van magistraten ⁽²⁾, staat het aan de Koning om de datum van de inwerkingtreding van de bovenvermelde wijzigingsbepalingen vast te stellen, welke bepalingen in werking treden uiterlijk achttien maanden na de bekendmaking van de genoemde wet van 22 december 1998 in het Belgisch Staatsblad.

Het tweede lid van hetzelfde artikel 109, ingevoegd bij de voormelde wet van 24 maart 1999, bepaalt :

«De bepalingen van artikel 259bis van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 6 augustus 1993, 1 december 1994 en 9 juli 1997, van artikel 259ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wet van 10 februari 1998, en van artikel 259quater van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 6 augustus 1993, 11 juli 1994, 1 december 1994 en 19 juli 1996, blijven onder dezelfde nummering van kracht tot de inwerkingtreding van de door artikel 45 ingevoegde artikelen 259bis-9, 259bis-10 en 259bis-15 van het Gerechtelijk Wetboek.».

⁽²⁾ Belgisch Staatsblad van 7 april 1999.

Ainsi :

- l'article 191 du Code judiciaire, que modifie l'article 2 en projet, a été modifié par l'article 26 de la loi précitée du 22 décembre 1998; une de ces modifications concerne la numérotation de l'article, celui-ci devenant l'article 190;
- l'article 194 du Code judiciaire, que modifie l'article 4 en projet, a été modifié par l'article 29 de la loi précitée du 22 décembre 1998;
- les articles 259bis- 9 et 259bis- 10 du Code judiciaire, que modifient respectivement les articles 6 et 7 en projet, ont été remplacés par l'article 45 de la loi précitée du 22 décembre 1998;
- l'article 259octies du Code judiciaire, que modifie l'article 8 en projet, a été inséré par l'article 47 de la loi précitée du 22 décembre 1998;
- l'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, que modifie l'article 10, a été remplacé par l'article 89 de loi précitée du 22 décembre 1998.

Conformément à l'article 109 de la loi précitée du 22 décembre 1998, modifié par l'article 27 de la loi du 24 mars 1999 relative aux juristes de parquet et aux référendaires et complétant et modifiant certaines dispositions du Code judiciaire et de la loi modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats ⁽²⁾, il appartient au Roi de fixer la date d'entrée en vigueur des dispositions modificatives énumérées ci-dessus, celle-ci devant se situer au plus tard dix-huit mois après la publication au Moniteur belge de la loi précitée du 22 décembre 1998.

L'alinéa 2, du même article 109, inséré par la loi précitée du 24 mars 1999 dispose :

«Les dispositions de l'article 259bis du Code judiciaire, inséré par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 6 août 1993, 1er décembre 1994 et 9 juillet 1997, de l'article 259ter du même Code, inséré par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par la loi du 10 février 1998, et de l'article 259quater du même Code, inséré par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 6 août 1993, 11 juillet 1994, 1er décembre 1994 et 19 juillet 1996, demeurent applicables sous la même numérotation jusqu'à l'entrée en vigueur des articles 259bis- 9, 259bis- 10 et 259bis- 15 du Code judiciaire, tels qu'insérés par l'article 45.».

⁽²⁾ Moniteur belge du 7 avril 1999.

In een op 1 februari 2000 aan de Raad van State voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit ⁽³⁾ was bepaald dat de wijzigingsbepalingen op 1 april 2000 in werking zouden treden.

De gemachtigde ambtenaar heeft erop gewezen dat dat ontwerp niet gehandhaafd is omdat de Hoge Raad voor de Justitie nog niet klaar was om bepaalde taken uit te oefenen die hem waren opgedragen, zodat de wijzigingen waarschijnlijk in werking zouden treden op 2 augustus 2000, de uiterste datum overeenkomstig het voormelde artikel 109.

Volgens artikel 14 van het onderzochte voorontwerp treden de ontworpen bepalingen in werking de dag waarop zij in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt. Het kan niet worden uitgesloten dat deze datum vóór 2 augustus 2000 valt.

Gelet op de onzekerheid die blijft bestaan omtrent de inwerkingtreding van sommige gewijzigde bepalingen, in het bijzonder de artikelen 259*bis*-9, 259*bis*-10 en 259*octies* van het Gerechtelijk Wetboek, die in dat wetboek ingevoegd zijn bij de voormelde wet van 22 december 1998, dient erop te worden toegezien dat geen enkele van de wijzigingsbepalingen van het voorontwerp vóór de gewijzigde tekst in werking treedt. Dit zou immers onvermijdelijk een gedeeltelijke inwerkingtreding van sommige bepalingen tot gevolg hebben, die kan leiden tot rechtsonzekerheid.

Dit is bijvoorbeeld het geval met de ontworpen artikelen 191*ter* en 194*bis* ⁽⁴⁾, waarvan sommige bepalingen verwijzen naar de artikelen 259*bis*-9 en 259*octies* van het Gerechtelijk Wetboek, die nog altijd niet in werking getreden zijn.

Evenzo strekken sommige ontworpen wijzigingen ertoe bepaalde zinsdelen te vervangen van bepalingen die nog niet in werking getreden zijn. Dit is het geval met de artikelen 6, 1°, 7, en 10, van het voorontwerp. Het heeft vanzelfsprekend geen zin deze wijzigingen in werking te laten treden vóór de gewijzigde tekst.

Het verdient derhalve aanbeveling dat de wetgever de Koning machtigt om de datum van de inwerkingtreding van de wetbepalingen vast te stellen.

⁽³⁾ Ontwerp van koninklijk besluit «tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 22 december 1998 tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem», advies L. 29.835, gegeven op 23 februari 2000.

⁽⁴⁾ die bij de artikelen 3 en 5 van het voorontwerp ingevoegd worden in het Gerechtelijk Wetboek.

Dans un projet d'arrêté royal dont le Conseil d'État a été saisi le 1er février 2000 ⁽³⁾, il était prévu que les dispositions modificatives entreraient en vigueur le 1er avril 2000.

Le fonctionnaire délégué a expliqué que ce projet n'a pas été poursuivi en raison du fait que le Conseil supérieur de la Justice n'était pas encore prêt à assumer certaines des missions qui lui ont été transférées, en sorte que les modifications rentreraient probablement en vigueur, le 2 août 2000, soit la date ultime déterminée conformément à l'article 109 précité.

Suivant l'article 14 de l'avant-projet examiné, les dispositions en projet doivent entrer en vigueur le jour de leur publication au Moniteur belge. On ne peut exclure que cette date se situe avant le 2 août 2000.

Compte tenu de l'incertitude qui demeure à propos de l'entrée en vigueur de certaines des dispositions modifiées, en particulier les articles 259*bis*- 9, 259*bis*- 10 et 259*octies* du Code judiciaire, y insérés par la loi précitée du 22 décembre 1998, il y a lieu de veiller à ce qu'aucune des dispositions modificatives de l'avant-projet ne puisse entrer en vigueur avant l'entrée en vigueur du texte modifié. En effet, il en résulterait inévitablement une entrée en vigueur partielle de certaines dispositions, pouvant générer une insécurité juridique.

Tel est le cas, par exemple, des articles 191*ter* et 194*bis*, en projet ⁽⁴⁾, dont certaines dispositions réfèrent aux articles 259*bis*- 9 et 259*octies* du Code judiciaire, lesquels ne sont toujours pas en vigueur.

De même, certaines des modifications en projet ont pour objet de remplacer certaines parties de phrases de dispositions non encore en vigueur. Tel est le cas des articles 6, 1°, 7, et 10, de l'avant-projet. Il va de soi qu'il n'y a aucun sens de faire entrer en vigueur ces modifications avant le texte modifié.

Compte tenu de ces circonstances, il est conseillé au législateur d'habiliter le Roi à fixer la date d'entrée en vigueur des dispositions de la loi.

⁽³⁾ Projet d'arrêté royal «fixant la date de l'entrée en vigueur de certaines dispositions de la loi du 22 décembre 1998 modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la Justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats», avis L. 29.835 donné le 23 février 2000.

⁽⁴⁾ respectivement insérés par les articles 3 et 5 de l'avant-projet.

Bijzondere opmerkingen

Dispositief

Artikel 2

1. Er dient te worden verwezen naar de hierboven gemaakte voorafgaande opmerking.

2. Voorts dienen de ontworpen bepalingen te worden aangepast aan de toekomstige nummering van de artikelen 191 (dat artikel 190 wordt) en 191bis (dat artikel 191 wordt), zoals die voortvloeit uit de nog niet in werking getreden artikelen 26 en 27 van de voormelde wet van 22 december 1998. Het bij het ontworpen artikel 3 ingevoegde artikel kan dan het nummer «191bis» krijgen.

Artikel 3

1. De gemachtigde van de minister heeft erop wezen dat deze bepaling ertoe strekt de toegang tot de magistratuur voor advocaten met een loopbaan van ten minste twintig jaar bij de balie, aan te moedigen door ze vrij te stellen van het examen inzake beroepsbekwaamheid.

De benoemings- en aanwijzingscommissies van de Hoge Raad voor de Justitie zijn evenwel bevoegd om voor deze advocaten voorafgaande mondelinge evaluatie-examens te organiseren.

Advocaten die slagen ontvangen een machtiging die drie jaar geldig is en waarmee zij zich kandidaat kunnen stellen voor een ambt van rechter of toegevoegd rechter in de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank of de rechtbank van koophandel.

Doordat de Raad van State verzocht is om advies binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, heeft hij niet kunnen nagaan of deze bepaling in overeenstemming is met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en non-discriminatie.

Het is de taak van het Parlement te onderzoeken of die beginselen in het onderhavige geval nageleefd worden.

2. Onder voorbehoud van dat onderzoek maakt de Raad van State de volgende opmerkingen :

a) Volgens de ontworpen paragraaf 1 moeten deze advocaten ten minste twintig jaar «ononderbroken en effectief werkzaam» zijn bij de balie.

Omtrent deze voorwaarden heeft de gemachtigde van de minister desgevraagd erop gewezen dat deze bepaling niet ten goede kan komen aan advocaten die op het tableau van de orde ingeschreven zijn, doch dat beroep niet meer als hoofdberoep uitoefenen.

De woorden «effectief werkzaam» in het eerste lid van paragraaf 1 volstaan niet om advocaten die gemachtigd zijn om als hoofdbedrijf een andere activiteit uit te oefenen dan hun bezigheid van advocaat, buiten de werkingssfeer ervan te houden.

Observations particulières

Dispositif

Article 2

1. Il convient de se référer à l'observation préalable faite ci-dessus.

2. Par ailleurs, il convient d'adapter les dispositions en projet à la numérotation future des articles 191 (qui devient l'article 190) et 191bis (qui devient l'article 191) telle qu'elle résulte des articles 26 et 27 de la loi précitée du 22 décembre 1998, non encore en vigueur. L'article inséré par l'article 3 en projet peut alors être numéroté »191bis».

Article 3

1. L'objectif de cette disposition, ainsi que l'a expliqué le représentant du ministre, est d'encourager l'accès à la magistrature d'avocats qui ont une carrière au barreau d'au moins vingt années, en les dispensant de l'examen d'aptitude professionnelle.

Cependant, les commissions de nomination et de désignation du Conseil supérieur de la Justice sont compétentes pour organiser à l'attention de ces avocats des examens oraux préalables d'évaluation.

En cas de réussite, l'avocat obtient une autorisation valable pendant trois ans et par laquelle il peut postuler à une fonction de juge ou de juge de complément au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce.

Saisi dans un délai ne dépassant pas trois jours, le Conseil d'État n'a pas été en mesure d'apprécier la conformité de cette disposition par rapport aux principes constitutionnels de l'égalité et de la non-discrimination.

Il appartient au Parlement de vérifier si ces principes sont respectés en l'espèce.

2. C'est sous la réserve de cette vérification que le Conseil d'État émet les observations suivantes :

a) Selon le paragraphe 1er en projet, ces avocats doivent être «actifs» au barreau depuis au moins vingt ans et «de manière ininterrompue et effective».

Interrogé sur ces conditions, le représentant du ministre a expliqué que ne peuvent bénéficier de cette disposition les avocats qui sont inscrits au tableau de l'ordre et qui n'exercent plus, à titre principal, cette profession.

Au paragraphe 1er, alinéa 1er, les termes «actifs» et de manière «effective» ne suffisent pas à exclure de son champ d'application l'avocat autorisé à exercer à titre principal une activité autre que son activité d'avocat.

Moet het tweede lid zo worden opgevat dat de meerderheid van drie vierde van de stemmen in de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie niet alleen vereist is om te slagen voor het mondeling evaluatie-examen, maar ook bepalend is voor de ontvankelijkheid van het door de advocaat ingediende verzoek ?

De tekst dient op beide punten te worden verduidelijkt.

b) Wat betreft het «voorafgaandelijk mondeling evaluatie-examen» wordt in de ontworpen tekst niets bepaald over de inhoud ervan.

Zoals de gemachtigde van de minister heeft gesteld, komt het de benoemings- en aanwijzingscommissies van de Hoge Raad voor de Justitie toe om dat examen uit te schrijven, en op dit ogenblik kan niet worden uitgemaakt welke keuzes die commissies zullen maken.

Inzonderheid daartoe is het dat de artikelen 6 en 7 van het ontwerp wijzigingen aanbrengen in respectievelijk de artikelen 259*bis*-9 en 259*bis*-10 van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de bevoegdheden van die commissies uit te breiden.

De Raad van State merkt evenwel op dat artikel 259*bis*-10, § 1, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek de commissies de mogelijkheid biedt om het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend examen voor toelating tot de gerechtelijke stage te organiseren, maar op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit.

Welnu, in het onderhavige geval is de Koning wat het «mondeling evaluatie-examen» betreft, niet gemachtigd om er regels voor te geven.

Daaromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde van de minister geoordeeld dat artikel 7 van het ontwerp behoort te worden aangevuld, teneinde de Koning de bevoegdheid te verlenen om de voorwaarden en de nadere regels voor het «mondeling evaluatie-examen» vast te leggen. Die bepaling dient bijgevolg te worden herzien.

c) In de ontworpen paragraaf 2, derde lid, wordt bepaald dat elke benoemings- en aanwijzingscommissie de ontvankelijkheid van het verzoek van advocaten behoort te onderzoeken en dient na te gaan of aan de voorwaarden genoemd in de ontworpen paragraaf 1, eerste lid, voldaan is.

Aangaande de draagwijdte van het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het verzoek en aangaande de vraag of dat onderzoek onderscheiden behoort te worden van het onderzoek naar de voorwaarden waaraan de advocaten moeten voldoen, heeft de gemachtigde van de minister verklaard dat de ontvankelijkheid van het verzoek ook de controle impliceert op de in de ontworpen paragraaf 1 opgesomde voorwaarden; de ontworpen tekst behoort derhalve te worden herzien.

Paragraaf 2, vierde en vijfde lid, zou beter als volgt worden gesteld :

A l'alinéa 2, doit-on comprendre que l'exigence d'une majorité des trois quarts des voix au sein de la Commission de nomination et de désignation compétente est non seulement requise pour déterminer la réussite de l'examen oral d'évaluation mais aussi pour décider de la recevabilité de la demande introduite par l'avocat ?

Le texte doit être précisé sur ces deux points.

b) Quant à «l'examen oral préalable d'évaluation», le texte en projet reste silencieux sur son contenu.

Ainsi que l'a indiqué le représentant du ministre, il revient aux commissions de nomination et de désignation du Conseil supérieur de la Justice d'organiser cet examen, et à l'heure actuelle, il n'est pas possible de déterminer quelles seront les options retenues par ces commissions.

C'est notamment à cette fin que les articles 6 et 7 du projet apportent des modifications respectivement aux articles 259*bis*- 9 et 259*bis*- 10 du Code judiciaire afin d'étendre les compétences de ces commissions.

Toutefois, le Conseil d'État constate que l'article 259*bis*-10, § 1er, 2°, du Code judiciaire permet aux commissions d'organiser l'examen d'aptitude professionnelle ainsi que le concours d'admission au stage judiciaire mais selon les modalités et les conditions déterminées par un arrêté royal.

Or, en l'espèce, pour «l'examen oral d'évaluation», le Roi n'est pas habilité à en fixer le cadre réglementaire.

Interrogé à ce sujet, le représentant du ministre est d'avis qu'il convient de compléter l'article 7 du projet afin de donner au Roi le pouvoir de fixer les conditions et modalités de «l'examen oral d'évaluation». Cette disposition doit, en conséquence, être revue.

c) Le paragraphe 2, alinéa 3, en projet, prévoit que chaque commission de nomination et de désignation doit examiner la recevabilité de la demande des avocats ainsi que vérifier si les conditions énumérées au paragraphe 1er, alinéa 1er, en projet, sont remplies.

Interrogé sur la portée de l'examen de la recevabilité de la demande et s'il convient de le distinguer de l'examen des conditions que doivent remplir les avocats, le représentant du ministre a expliqué que la recevabilité de la demande englobait la vérification des conditions énumérées au paragraphe 1er, en projet; il convient, dès lors, de revoir le texte en projet.

Il vaut mieux rédiger le texte du paragraphe 2, alinéas 4 et 5, comme suit :

«Verklaart de commissie dat verzoek onontvankelijk, dan wordt de verzoeker hiervan bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

«Verklaart de commissie het verzoek ontvankelijk, dan wordt de verzoeker bij ter post aangetekende brief opgeroepen voor het evaluatie-examen.».

Artikel 5

1. Het ontworpen artikel 194*bis* biedt vast benoemde parketjuristen die sedert achttien maanden in actieve dienst zijn de mogelijkheid om benoemd te worden tot substituut-procureur des Konings als ze geslaagd zijn voor het vergelijkend examen voor toelating tot de gerechtelijke stage, met dien verstande dat hun stage beperkt wordt tot een periode van zes maanden.

Aangezien de Raad van State verzocht is om binnen een termijn van ten hoogste drie dagen advies uit te brengen, heeft hij niet kunnen nagaan of de aldus geboden overstapmogelijkheid ten voordele van vast benoemde parketjuristen bestaanbaar is met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en non-discriminatie.

Het Parlement is bevoegd om te onderzoeken of die beginselen in casu worden nageleefd.

Onder voorbehoud van dat onderzoek maakt de Raad van State de volgende opmerkingen.

2. De Raad van State ziet de reden niet in voor het bestaan van twee verschillende procedures inzake vergelijkende examens voor het bekleden van het ambt van magistraat van het openbaar ministerie. De ene is die voorgeschreven door het ontworpen artikel 194*bis*, krachtens hetwelk parketjuristen met een dienstanciënniteit van achttien maanden zich op grond daarvan mogen laten inschrijven voor een examen voor toelating tot de gerechtelijke stage en in die hoedanigheid gedeeltelijke vrijstelling van de stage kunnen genieten; de andere is die bedoeld in artikel 259*octies*, § 3, derde lid, dat dezelfde voorzieningen biedt maar mits de betrokkene een dienstanciënniteit van drie jaar heeft.

De vraag rijst bijgevolg of het bepaalde van artikel 259*octies*, § 3, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek behouden dient te blijven.

Uit de uitleg van de gemachtigde van de minister blijkt dat artikel 259*octies* van het Gerechtelijk Wetboek zo gelezen moet worden dat de parketjuristen «een tweede kans» gegeven wordt, als ze niet geslaagd zijn voor het vergelijkend examen voor toelating tot de gerechtelijke stage, afgelegd in het kader van het ontworpen artikel 194*bis*.

Die uitleg is geenszins overtuigend aangezien, bij de huidige stand van de onderzochte tekst, niets eraan in de weg staat dat parketjuristen die niet geslaagd zijn voor het vergelijkend examen voor toelating tot de stage, dat toegang verleent tot het ambt van substituut-procureur des Konings, genoemd in het ontworpen artikel 194*bis*, weer aan hetzelfde examen

«Si la Commission déclare la demande irrecevable, le demandeur en est informé par lettre recommandée à la poste.

Si la Commission déclare la demande recevable, le demandeur est invité à l'examen d'évaluation par lettre recommandée à la poste.».

Article 5

1. L'article 194*bis* en projet permet aux juristes de parquet nommés à titre définitif et en service actif depuis dix-huit mois d'accéder à la fonction de substitut du procureur du Roi moyennant la réussite du concours d'admission au stage judiciaire, leur stage étant réduit à une période de six mois.

Saisi dans un délai ne dépassant pas trois jours, il n'a pas été possible au Conseil d'État de vérifier si la passerelle ainsi créée au profit des juristes de parquet, nommés à titre définitif, est compatible au regard des principes constitutionnels de l'égalité et de la non-discrimination.

Il appartient au Parlement de vérifier si ces principes sont respectés en l'espèce.

C'est sous la réserve de cette vérification que le Conseil d'État formule les observations suivantes.

2. Le Conseil d'État n'aperçoit pas la raison d'être de deux procédures de concours différentes en vue d'accéder à la fonction de magistrat du ministère public. L'une est celle prévue par l'article 194*bis* en projet, en vertu duquel les juristes de parquet qui ont une ancienneté de service de dix-huit mois peuvent, en raison de celle-ci, s'inscrire à un concours d'admission au stage judiciaire et bénéficier, à ce titre, de la dispense partielle du stage; l'autre est celle visée à l'article 259*octies*, § 3, alinéa 3, qui prévoit les mêmes avantages mais moyennant une ancienneté de grade de trois ans.

La question se pose, dès lors, s'il y a lieu de maintenir la disposition de l'article 259*octies*, § 3, alinéa 3, du Code judiciaire.

Il ressort des explications du représentant du ministre, que l'article 259*octies* du Code judiciaire doit être lu comme donnant aux juristes de parquet «une deuxième chance» s'ils ont échoué au concours d'admission au stage judiciaire présenté dans le cadre de l'article 194*bis* en projet.

Cette explication n'est nullement convaincante parce que, dans l'état actuel du texte examiné, rien n'empêche les juristes de parquet qui ont échoué au concours d'admission au stage donnant accès à la fonction de substitut du procureur du Roi, prévue par l'article 194*bis*, en projet, de représenter le même concours. Ce texte n'exclut pas, en effet, une telle pos-

kunnen deelnemen. Deze tekst sluit immers een dergelijke mogelijkheid niet uit.

3. Vergelijkt men het ontworpen artikel 194bis, § 2, met de paragrafen 3, 5, 6, 7 en 8 van artikel 259octies van het Gerechtelijk Wetboek, dan blijkt dat parketjuristen die in aanmerking komen voor de gerechtelijke stage, niet onderworpen zullen zijn aan dezelfde stagevoorschriften en niet dezelfde waarborgen zullen genieten als die waarin voorzien is voor de overige geslaagden van het vergelijkend examen voor toelating tot de stage.

Het is dan ook verbazend vast te stellen dat aan de bevoegde benoemingscommissie geen kopie van het verslag over de stage van die parketjuristen wordt bezorgd.

Overigens rijst de vraag of de parketjurist vooraf zal mogen worden gehoord wanneer de stagemeeester een ongunstig advies geeft ?

Zal de Minister van Justitie, nadat hij de betrokkene gehoord heeft en nadat hij het advies van de korpschef heeft ingewonnen, voortijdig een einde kunnen maken aan de stage wegens beroepsongeschiktheid of ernstige redenen, met inachtneming van een opzegging van drie maanden ?

De tekst behoort te worden aangevuld om een antwoord te bieden op die verschillende vragen.

4. Het derde lid van de ontworpen paragraaf 2 luidt als volgt :

«Tijdens deze stage behoudt de parketjurist zijn wedde en wordt hij geacht zijn ambt te hebben uitgeoefend.».

Gevraagd naar over de draagwijdte van dat lid, heeft de gemachtigde van de minister verklaard dat de parketjurist tijdens de gerechtelijke stage geacht wordt zijn taak van parketjurist uit te oefenen.

De Raad van State vraagt zich dan ook af of de parketjurist een gerechtelijk stagiair is in de zin van paragraaf 7 van artikel 259octies van het Gerechtelijk Wetboek.

5. Tot slot wordt in het vierde lid van de ontworpen paragraaf 2 bepaald dat parketjuristen die geslaagd zijn voor het vergelijkend examen voor toelating tot de stage, de aanspraken die ze daardoor hebben gedurende zeven jaar behouden vanaf de datum van proces-verbaal van het vergelijkend examen.

Het is de Raad van State niet duidelijk om welke objectieve reden geen toepassing gegeven wordt aan artikel 259octies, § 1, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, dat wat betreft de overige geslaagden voor het vergelijkend examen, stelt dat zij uiterlijk drie jaar na de afsluiting van het examen benoemd kunnen worden tot gerechtelijk stagiair.

Uit de uitleg van de gemachtigde van de minister blijkt dat parketjuristen die geslaagd zijn voor het vergelijkend examen voor toelating tot de stage niet samen met de overige geslaagden voor het examen zullen worden gerangschikt.

sibiliteit.

3. Si l'on compare l'article 194bis, § 2, en projet, avec les paragraphes 3, 5, 6, 7 et 8 de l'article 259octies du Code judiciaire, il apparaît que les juristes de parquet admis au stage judiciaire ne seront pas soumis aux mêmes modalités de stage et ne bénéficieront pas des mêmes garanties que celles prévues pour les autres lauréats du concours d'admission au stage.

Ainsi, il est étonnant de constater qu'une copie du rapport de stage qui concerne ces juristes de parquet n'est pas transmise à la Commission de nomination compétente.

Par ailleurs, en cas d'avis défavorable de la part du maître de stage, le juriste de parquet pourra-t-il être préalablement entendu ?

Sera-t-il possible au Ministre de la Justice, après avoir entendu l'intéressé et de l'avis du chef de corps, de mettre fin anticipativement au stage pour cause d'inaptitude professionnelle ou de motifs graves, moyennant un préavis de trois mois ?

Le texte doit être complété pour répondre à ces différentes questions.

4. L'alinéa 3 du paragraphe 2 en projet dispose que :

«Durant ce stage, le juriste de parquet conserve son traitement et est censé avoir exercé ses fonctions.».

Interrogé sur la portée de cet alinéa, le représentant du ministre a indiqué que le juriste de parquet, pendant le stage judiciaire, est réputé accomplir sa mission de juriste de parquet.

Le Conseil d'État se demande, dès lors, si le juriste de parquet est un stagiaire judiciaire au sens du paragraphe 7 de l'article 259octies du Code judiciaire.

5. Enfin, l'alinéa 4 du paragraphe 2 en projet, prévoit que les juristes de parquet conservent l'avantage de leur réussite au concours d'admission au stage pendant sept années à compter de la date du procès-verbal de ce concours.

Le Conseil d'État n'aperçoit pas pour quelle raison objective il n'est pas fait application de l'article 259octies, § 1er, alinéa 4, du Code judiciaire qui prévoit, pour les autres lauréats de ce concours, qu'ils peuvent être nommés stagiaires judiciaires au plus tard trois ans après la clôture du concours.

D'après les explications fournies par le représentant du ministre, les juristes de parquet ayant réussi le concours d'admission au stage ne seront pas classés avec les autres lauréats du concours.

Nog daargelaten dat die uitleg niet in de tekst staat, maakt de Raad van State bovendien, als het zo is, het meest uitdrukkelijke voorbehoud wat betreft de naleving van het gelijkheidsbeginsel, waarbij het zo is dat krachtens artikel 259octies, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, het aan de Koning staat om bij een in de Ministerraad overlegd besluit voor elk gerechtelijk jaar het aantal vacante plaatsen van gerechtelijk stagiair te bepalen voor de Nederlandse en de Franse taalrol.

Als de parketjuristen bij het slagen voor het vergelijkend examen apart gerangschikt zouden moeten worden, rijst bovendien de vraag welke stagekandidaten voorrang zouden hebben.

6. In het algemeen moet de ontworpen bepaling duidelijker worden gesteld, omdat het verstaan ervan een aantal moeilijkheden oplevert.

Zo geldt voor het ontworpen artikel 194bis, § 1, eerste lid, voor zover daarin ook naar «actieve» dienst wordt verwezen, dezelfde opmerking als die welke onder artikel 3 is gemaakt.

Wat de gebruikte terminologie betreft, moet worden verwezen naar «het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage», zoals in verscheidene bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en inzonderheid in artikel 259octies van het Gerechtelijk Wetboek staat. Het gebruik van het begrip «examen» moet dus worden vermeden.

Kortom, in het licht van al deze opmerkingen moet het ontworpen artikel 194bis grondig worden herzien.

Artikel 6

Aangezien momenteel bij het Arbitragehof een beroep tot nietigverklaring van inzonderheid artikel 259bis-9, § 1, tweede lid, aanhangig is, onthoudt de Raad van State zich van alle commentaar op artikel 6, 2°, van het ontwerp.

Artikel 7

1. Verwezen wordt naar opmerking b) onder punt 2, gemaakt onder artikel 3 van het ontwerp.

2. In het ontworpen artikel 259bis-10, § 1, 3°, schrijve men : «artikel 191 ..., § 1, tweede lid».

Artikel 8

1. Zie de opmerking over het ontworpen artikel 194bis.

2. De wijziging in 3° betreft niet paragraaf 3, eerste lid, maar paragraaf 3, tweede lid.

Outre que ces explications ne figurent pas dans le texte, le Conseil d'État formule, s'il en est ainsi, les plus expresses réserves quant au respect du principe d'égalité, étant entendu qu'en vertu de l'article 259octies, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, il appartient au Roi, pour chaque année judiciaire de déterminer par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, le nombre de places de stagiaires judiciaires vacantes dans les rôles linguistiques français et néerlandais.

Au surplus, si les juristes de parquet devaient faire l'objet d'un classement distinct lors de la réussite du concours, il est permis de se demander quels seraient les candidats au stage qui auraient la priorité.

6. D'une manière générale, la disposition en projet gagnerait à être rédigée de manière plus claire, car sa compréhension suscite certaines difficultés.

Ainsi le paragraphe 1er, alinéa 1er, de l'article 194bis en projet, en tant qu'il fait également référence à un service «actif», appelle la même observation que celle formulée sous l'article 3.

Quant à la terminologie utilisée, il y a lieu de faire référence «au concours d'admission au stage judiciaire» qui est l'expression consacrée par plusieurs dispositions du Code judiciaire dont notamment l'article 259octies du Code judiciaire. On évitera, dès lors, d'utiliser la notion d'«examen».

En conclusion, à la lumière de l'ensemble de ces observations, l'article 194bis doit être fondamentalement repensé.

Article 6

Dans la mesure où un recours en annulation est actuellement pendant devant la Cour d'arbitrage concernant notamment l'article 259bis-9, § 1er, alinéa 2, le Conseil d'État s'abstient de tout commentaire concernant le 2° de l'article 6 du projet.

Article 7

1. Il est renvoyé à l'observation b) sous le point 2. déjà formulée sous l'article 3 du projet.

2. A l'article 259bis-10, § 1er, 3°, en projet, il y a lieu d'écrire «article 191 ..., § 1er, alinéa 2».

Article 8

1. Il est renvoyé à l'observation faite sous l'article 194bis en projet.

2. La modification consacrée au 3° concerne non pas le paragraphe 3, alinéa 1er, mais bien le paragraphe 3, alinéa 2.

Artikel 10

Artikel 21 is bij de voormelde wet van 22 december 1998 volledig vervangen, maar daarbij is de toegang van plaatsvervangend rechters tot een benoeming als werkend rechter nog altijd beperkt, aangezien nog altijd voorrang wordt verleend aan degenen die geslaagd zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, aan degenen die de gerechtelijke stage hebben vervuld alsook aan werkend magistraten.

De ontworpen bepaling maakt die regeling ongedaan ten gunste van plaatsvervangend rechters die gedurende op zijn minst vijf jaar regelmatig hetzij zittend magistraten, hetzij leden van het openbaar ministerie hebben vervangen.

De benoemings- en aanwijzingscommissie zal niet langer automatisch voorrang hoeven te verlenen aan geslaagden voor al dan niet vergelijkende examens en zal een plaatsvervangende rechter op een voor benoeming in aanmerking komende plaats, kunnen voordragen.

Ook hier kan de Raad van State, gelet op de termijn van drie dagen die hem is toebedeeld, niet nagaan of die wijziging verenigbaar is met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en non-discriminatie.

Het is aan het Parlement om na te gaan of die beginselen in casu worden nageleefd.

Op voorwaarde dat dit wordt nagegaan, beperkt de Raad van State zich tot de volgende opmerking.

De term «regelmatig» moet worden verduidelijkt. Zoals uit de bespreking van deze bepaling blijkt, lijkt het loutere feit als plaatsvervangend rechter te zijn betaald niet relevant, aangezien sommige plaatsvervangend rechters genoot zijn hun functie om niet uit te oefenen.

Voorts moet ofwel «kandidatuur», ofwel «kandidaatstelling» worden geschreven in plaats van «kandidatuurstelling».

Artikel 11

Het ontworpen tweede lid bepaalt dat de minimumleeftijd van drieëndertig jaar, die vereist is om inzonderheid krachtens het ontworpen artikel 191 tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te kunnen worden benoemd, niet geldt voor personen die vóór 1 januari 2000 tot gerechtelijk stagiair zijn benoemd.

Het ontworpen eerste lid lijkt evenwel een veel ruimere strekking te hebben.

Wat zal er precies gebeuren met degenen die vóór de inwerkingtreding van de ontworpen wet geslaagd zullen zijn voor het vergelijkend examen voor toelating tot de stage, die vóór die inwerkingtreding niet tot gerechtelijk stagiair zullen zijn benoemd en die nog geen drieëndertig jaar zullen zijn wanneer ze tot gerechtelijk stagiair worden benoemd, als ze na de inwerkingtreding van de ontworpen wet zouden worden benoemd? Zullen zij worden uitgesloten?

Article 10

La loi du 22 décembre 1998, précitée, a remplacé complètement cet article 21 mais en limitant toujours l'accès des juges suppléants à une nomination de juge effectif, la priorité étant toujours accordée aux lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle, aux personnes ayant accompli le stage judiciaire ainsi qu'aux magistrats effectifs.

La disposition en projet remet en question ce régime, au profit des juges suppléants qui ont, pendant cinq années au moins, remplacé régulièrement soit des magistrats du siège, soit des membres du ministère public.

La Commission de nomination et de désignation ne devra plus accorder automatiquement une priorité aux lauréats des concours et examens et pourra présenter un juge suppléant en ordre utile.

Une nouvelle fois, le Conseil d'État n'est pas en mesure d'apprécier, vu le délai de trois jours qui lui a été imparti, si cette modification est compatible avec les prescrits constitutionnels de l'égalité et de non-discrimination.

Il appartient au Parlement de vérifier si ces principes sont respectés en l'espèce.

Sous la réserve de cette vérification, le Conseil d'État se limitera à l'observation qui suit.

Il y a lieu de préciser le terme «régulièrement». Ainsi qu'il ressort du commentaire de cette disposition, le simple fait d'avoir perçu des allocations en tant que juge suppléant ne semble pas pertinent, compte tenu du fait que certains juges suppléants sont amenés à exercer leur fonction à titre gratuit.

En outre, dans le texte néerlandais, il faudrait écrire, ou bien «kandidatuur» ou bien «kandidaatstelling», au lieu de «kandidatuurstelling».

Article 11

L'alinéa 2 en projet prévoit que l'âge minimum de trente-trois ans requis pour pouvoir être nommé juge au tribunal de première instance notamment en vertu de l'article 191 en projet, n'est pas applicable aux personnes nommées stagiaires judiciaires avant le 1er janvier 2000.

Toutefois, l'alinéa 1er en projet semble avoir une portée beaucoup plus large.

Qu'en sera-t-il exactement de la situation de ceux qui auront réussi le concours d'admission au stage avant l'entrée en vigueur de la loi en projet, qui n'auront pas été nommés stagiaires judiciaires avant cette entrée en vigueur et qui n'auront pas atteint l'âge de trente-trois ans au moment de leur nomination en tant que stagiaire judiciaire si celle-ci devait intervenir après l'entrée en vigueur de la loi en projet? Ces personnes seront-elles écartées?

De bepaling moet op dit punt worden verduidelijkt.

Artikel 12

Volgens de uitleg van de gemachtigde van de minister, is geen enkele parketjurist tot dusver vast benoemd.

De «parketjuristen» die thans in dienst zijn, met toepassing van artikel 185, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek op grond van een arbeidsovereenkomst in dienst genomen. Hun overeenkomst duurt over het algemeen twee jaar, een tijdvak dat kan worden verlengd.

De overgangsmaatregel in artikel 12 van het ontwerp strekt om ervoor te zorgen dat «die contractuele parketjuristen» de gerechtelijke stage kunnen vervullen overeenkomstig het ontworpen artikel 194bis, zodat ze naar een ambt van substituut-procureur des Konings kunnen solliciteren.

De Raad van State stelt evenwel vast dat wie tot parketjurist wil worden benoemd, krachtens artikel 206bis van het Gerechtelijk Wetboek geslaagd moet zijn voor een vergelijkend examen dat door de benoemings- en aanwijzingscommissies van de Hoge Raad voor de Justitie wordt georganiseerd.

Volgens artikel 206ter van het Gerechtelijk Wetboek is de benoeming bovendien pas vast nadat de betrokkene één jaar het ambt heeft vervuld.

Zoals de gemachtigde van de minister heeft opgemerkt, hebben «de contractuele parketjuristen» het voornoemde vergelijkend examen niet kunnen afleggen, aangezien de Hoge Raad voor de Justitie nog niet was geïnstalleerd toen zij in dienst zijn genomen.

De betrokkenen zijn ofwel geslaagd voor een vergelijkend wervingsexamen op universitair niveau, afgenomen door het Vast Wervingssecretariaat, ofwel voor een examen afgenomen binnen het Ministerie van Justitie.

Volgens de huidige lezing van artikel 206bis van het Gerechtelijk Wetboek kan er niet van uitgegaan worden dat die contractuele juristen de hoedanigheid van parketjurist hebben en dus in die hoedanigheid kunnen deelnemen aan het vergelijkend examen voor toelating tot de gerechtelijke stage.

De Raad van State stelt vast dat die arbeidscontractanten ten opzichte van parketjuristen in vast dienstverband, bevoordeeld zouden worden als zij als parketjuristen zouden worden beschouwd, aangezien zij dan vrijgesteld zouden zijn van het vergelijkend examen voor parketjuristen. Het is een aangelegenheid van het Parlement na te gaan of die voorkeursbehandeling zich verdraagt met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en non-discriminatie.

Zo ja, dan moet minstens worden verduidelijkt dat het om een overgangsbepaling gaat, door te preciseren dat deze bepaling alleen van toepassing is op «de contractuele juristen» die al achttien maanden actieve dienst hebben of die op de datum van inwerkingtreding van de wet al zoveel actieve dienst hadden.

Il convient de préciser la disposition sur ce point.

Article 12

Selon les explications du représentant du ministre, il n'existe pas encore à ce jour des juristes de parquet ayant été nommés à titre définitif.

«Les juristes de parquet» qui sont actuellement en fonction ont été engagés sur une base contractuelle en application de l'article 185, alinéa 3, du Code judiciaire. La durée de leur contrat est généralement de deux années renouvelables.

La mesure transitoire prévue à l'article 12 du projet tend à permettre à «ces juristes de parquet contractuels» d'accomplir le stage judiciaire conformément à l'article 194bis en projet afin de pouvoir postuler une fonction de substitut du procureur du Roi.

Le Conseil d'État constate cependant qu'en vertu de l'article 206bis du Code judiciaire, pour pouvoir être nommé juriste de parquet, il faut avoir réussi un concours organisé par les commissions de nomination et de désignation du Conseil supérieur de la Justice.

Aux termes de l'article 206ter du Code judiciaire, cette nomination n'est, en outre, définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonction.

Ainsi que l'a indiqué le représentant du ministre, «les juristes de parquet contractuels» n'ont pas pu présenter le concours précité puisque le Conseil supérieur de la Justice n'était pas encore en place au moment de leur engagement.

Ces personnes ont soit réussi un concours de recrutement de niveau universitaire organisé par le Secrétariat permanent au recrutement, soit un examen organisé au sein du ministère de la Justice.

En l'état actuel de l'article 206bis du Code judiciaire, il n'est pas possible de considérer que ces personnes engagées contractuellement puissent revêtir la qualité de juristes de parquet et, dès lors, participer en cette qualité au concours d'admission au stage judiciaire.

Le Conseil d'État constate que si ces personnes engagées contractuellement étaient considérées comme juristes de parquet, elles seraient favorisées par rapport aux juristes de parquet statutaires, étant dispensées du concours de juristes de parquet. Il appartient au Parlement d'apprécier si ce traitement de faveur est justifié au regard des principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination.

Dans l'affirmative, il faudrait en tout cas marquer le caractère transitoire de cette disposition en précisant qu'elle ne peut s'appliquer qu'aux juristes contractuels déjà en service actif depuis dix-huit mois ou l'ayant été à la date d'entrée en vigueur de la loi.

Artikel 13

Zoals de gemachtigde van de minister heeft uitgelegd, geldt de overgangsbepaling alleen voor de wijzigingen die worden aangebracht in paragraaf 2, eerste lid, tweede streepje (ontworpen artikel 8, 2°), en paragraaf 3, tweede lid, tweede streepje (ontworpen artikel 8, 3°) van artikel 259 *octies* van het Gerechtelijk Wetboek.

De ontworpen bepaling moet zo worden herzien dat die preciseringen erin worden aangebracht.

Artikel 14

Zie de voorafgaande opmerking.

Slotopmerkingen

In de Nederlandse tekst van het ontwerp wordt niet de hand gehouden aan het gebruik van de voorgeschreven wetgevings-technische formules en evenmin aan een correct taalgebruik. Onder voorbehoud van de hiervoren gemaakte inhoudelijke opmerkingen en bij wijze van voorbeeld worden de volgende tekstvoorstellen gedaan :

Aanhef

Men schrijve :

«Op de voordracht van ...»

«Onze Minister van Justitie is ermee belast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :»

Dispositief

Artikel 3 (ontworpen artikel 191ter)

In de inleidende zin behoort te worden geschreven : «In hetzelfde Wetboek wordt na artikel ... een artikel 191 *ter* ingevoegd, luidende :»

In paragraaf 1, eerste lid, schrijve men «bij de balie» in plaats van «aan de balie». Deze opmerking geldt voor heel het ontwerp.

In het tweede lid van dezelfde paragraaf schrijve men «voorafgaand» en niet «voorafgaandelijk».

In paragraaf 2, derde lid, schrijve men «binnen veertig dagen» en niet «binnen de veertig dagen». Deze opmerking geldt mutatis mutandis voor heel het ontwerp.

In paragraaf 3, eerste lid, schrijve men «afgegeven» en niet «afgeleverde».

Article 13

Ainsi que l'a expliqué le représentant du ministre, seules les modifications apportées aux paragraphes 2, alinéa 1er, deuxième tiret (article 8, 2°, en projet), et 3, alinéa 2, deuxième tiret (article 8, 3°, en projet), de l'article 259 *octies* du Code judiciaire sont visées par la mesure transitoire.

Le texte en projet doit être revu pour y apporter ces précisions.

Article 14

Il y lieu de se référer à l'observation préalable.

Observation finale

Dans le texte néerlandais du projet, l'emploi des formules prescrites en matière de légistique formelle et l'usage correct de la langue ont été négligés. A ce propos, il est renvoyé aux observations faites dans la version néerlandaise, in fine, du présent avis.

In het tweede lid van dezelfde paragraaf schrijve men : «mag de betrokkene op zijn vroegst drie jaar na die kennisgeving een nieuw verzoek indienen.»

Artikel 4 (ontworpen artikel 194, § 4, eerste lid)

Men schrijve : «... het ambt van substituut-procureur des Konings ... een kandidaat die aan de hand van zijn bekwaamheidsbewijzen of ervaring bewijst deze specialistische kennis te bezitten. Deze bekwaamheidsbewijzen en ervaring ...

Artikel 5 (ontworpen artikel 194bis)

De inleidende zin van paragraaf 1 is grammaticaal verkeerd gebouwd. Men schrijve : «Tot substituut-procureur des Konings kunnen eveneens worden benoemd vast benoemde ...»

In onderdeel 2° van dezelfde paragraaf schrijve men «geslaagd zijn voor», niet «geslaagd zijn in». Deze opmerking geldt mutatis mutandis voor geheel het ontwerp.

In paragraaf 2, tweede lid, schrijve men «geschied» in plaats van «gebeurt»; «aangesteld» in plaats van «aangeduid» en «zendt ... over» in plaats van «maakt ... over».

Artikel 8 (ontworpen artikel 259octies)

In 1°, het ontworpen zesde lid van § 1, schrijve men «niet-ontvankelijkheid», met een liggend streepje.

In 2°, het ontworpen tweede streepje van § 2, eerste lid, in fine, schrijve men «alle gevestigd in het Rijk of in de Europese Unie;». Dezelfde opmerking geldt voor onderdeel 3°.

Artikel 12

Aan het slot van het artikel schrijve men : «of ervoor slagen, in het geval de examenperiode op de datum van het voornoemde proces-verbaal reeds begonnen is.»

De kamer was samengesteld uit

de Heren

J.-J. STRYCKMANS, eerste voorzitter,

R. ANDERSEN, kamervoorzitter,

P. VANDERNOOT, staatsraad,

Mevrouw

B. VIGNERON, toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Mevr. P. VANDERNACHT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd

La chambre était composée de

Messieurs

J.-J. STRYCKMANS, premier président,

R. ANDERSEN, président de chambre,

P. VANDERNOOT, conseiller d'Etat,

Madame

B. VIGNERON, greffier assumé,

Le rapport a été présenté par Mme. P. VANDERNACHT, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et

opgesteld en toegelicht door de H. E. BOSQUET, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

B. VIGNERON

J.-J. STRYCKMANS

exposée par M. E. BOSQUET, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

LE GREFFIER,

LE PREMIER PRESIDENT,

B. VIGNERON

J.-J. STRYCKMANS

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op voordracht van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Justitie is ermee belast in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 190 van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 1 december 1994, 6 mei 1997, 10 februari 1998, 22 december 1998 en 24 maart 1999 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden tussen de woorden «kandidaat» en «doctor of licentiaat» de woorden «minstens 33 jaar oud zijn,» ingevoegd;

2° in § 2*bis* worden in de Franse tekst tussen de woorden «est attribué» en «à un candidat» de woorden «en priorité» ingevoegd.

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 191*bis* ingevoegd, luidende:

«Artikel 191*bis* — § 1. Advocaten die ten minste twintig jaar ononderbroken als voornaamste beroepsactiviteit het beroep van advocaat uitoefenen zijn vrijgesteld van het in artikel 259*bis*- 9, § 1, voorgeschreven examen inzake beroepsbekwaamheid met het oog op een benoeming bedoeld in artikel 190.

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de la Justice

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS:

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

Cette loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 190 du Code judiciaire, remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 1er décembre 1994, 6 mai 1997, 10 février 1998, 22 décembre 1998 et 24 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er les mots «âgé d'au moins 33 ans, » sont insérés entre les mots « être» et «docteur ou licencié en droit»;

2° dans le texte français du § 2*bis* les mots «en priorité» sont insérés entre les mots «est attribué» et «à un candidat».

Art. 3

Un article 191*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Article 191*bis* — §1. Les avocats qui exercent de manière ininterrompue la profession d'avocat à titre d'activité professionnelle principale depuis au moins vingt ans, sont dispensés de l'examen d'aptitude professionnelle prescrit à l'article 259*bis*- 9, §1 en vue d'une nomination visée à l'article 190.

Zij kunnen zich slechts kandidaat stellen voor zover zij daartoe gemachtigd worden met een meerderheid van drie vierden van de stemmen door de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie, zijnde deze van de taal van hun diploma van doctor of licentiaat in de rechten, na een voorafgaand mondeling evaluatie-examen.

§ 2. Zij richten daartoe bij een ter post aangetekende brief een verzoek tot de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie.

Dit schrijven moet vergezeld zijn van de nodige stavingstukken waaruit blijkt dat de voorwaarden vermeld in § 1, eerste lid, zijn vervuld.

Binnen veertig dagen na de ontvangst van het verzoek beslist de benoemings- en aanwijzingscommissie met een meerderheid van drie vierden van de stemmen over de ontvankelijkheid ervan.

Verklaart de benoemings- en aanwijzingscommissie het verzoek onontvankelijk, dan wordt de verzoeker hier- van bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

Verklaart de benoemings- en aanwijzingscommissie het verzoek ontvankelijk, dan wordt de verzoeker bij ter post aangetekende brief opgeroepen voor het evaluatie-examen.

§ 3. De door de benoemings- en aanwijzingscommissie afgegeven machtiging is geldig gedurende drie jaar, te rekenen vanaf de datum van de uitvaardiging van de machtiging.

Indien de machtiging wordt geweigerd, wordt de verzoeker daarvan bij gemotiveerd en ter post aangetekend schrijven in kennis gesteld. In dit geval mag de betrokkene op zijn vroegst drie jaar na die kennisgeving een nieuw verzoek indienen.

Art. 4

In artikel 194 van hetzelfde wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 1 december 1994, 6 mei 1997, 22 december 1998 en 24 maart 1999, wordt § 4, eerste lid, vervangen door de volgende bepaling:

«Onverminderd de voorwaarden gesteld in § 1 wordt het ambt van de substituut-procureur des Konings, gespecialiseerd in fiscale zaken toegewezen aan een kandidaat die titels of verdiensten voorlegt waaruit deze gespecialiseerde kennis blijkt. Deze titels en verdien-

Ils peuvent uniquement se porter candidat s'ils y sont autorisés à la majorité des trois quarts des voix par la commission de nomination et de désignation compétente, à savoir celle de la langue de leur diplôme de docteur ou licencié en droit, après un examen oral préalable d'évaluation.

§ 2. A cette fin ils introduisent une demande par lettre recommandée à la poste adressée à la commission de nomination et de désignation compétente.

Cet écrit doit, être accompagné des pièces justificatives desquelles il ressort que les conditions visées au §1er, premier alinéa, sont remplies.

Dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la demande, la commission de nomination et de désignation décide de sa recevabilité à la majorité des trois quarts des voix.

Si la commission de nomination et de désignation déclare la demande irrecevable, le demandeur en est informé par lettre recommandée à la poste.

Si la commission de nomination et de désignation déclare la demande recevable, le demandeur est invité à l'examen d'évaluation par lettre recommandée à la poste.

§3. L'autorisation délivrée par la commission de nomination et de désignation est valable pendant 3 ans à compter de la date de délivrance de l'autorisation.

Si l'autorisation est refusée, le demandeur en est averti par lettre recommandée à la poste motivée. Dans ce cas, l'intéressé peut introduire une nouvelle demande au plus tôt trois ans après cette notification.

Art. 4

A l'article 194 du même code remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 1er décembre 1994, 6 mai 1997, 22 décembre 1998 et 24 mars 1999, le paragraphe 4, alinéa premier, est remplacé par la disposition suivante :

«Sans préjudice des conditions fixées au §1er, la fonction de substitut du procureur du Roi spécialisé en matière fiscale est attribuée à un candidat qui justifie de cette connaissance spécialisée par ses titres ou son expérience. Ces titres et expérience sont examinés par

sten worden onderzocht door de benoemings- en aanwijzingscommissie bedoeld in artikel 259*bis*- 8.

Art. 5

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 194*bis* ingevoegd, luidende:

«Artikel 194*bis* — § 1. Tot substituut-procureur des Konings kunnen eveneens worden benoemd, de definitief benoemde parketjuristen die:

1° minstens reeds 18 maanden het ambt van parketjurist uitoefenen in hun administratieve standplaats op het ogenblik van de inschrijving voor het vergelijkend toelatingsexamen bedoeld in § 1, 2°;

2° geslaagd zijn voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage bedoeld in artikel 259*bis*-9, § 1, tweede lid.

3° de stage zoals bepaald in § 2, hebben doorgevoerd.

§ 2. De parketjuristen die slagen voor het vergelijkend toelatingsexamen bedoeld in § 1, 2°, moeten een stage van zes maanden doormaken die bestaat uit twee stadia:

1° van de eerste tot en met de derde maand in een strafinrichting, een politiedienst of een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie;

2° van de vierde tot en met de zesde maand bij het parket van de procureur des Konings.

Zij verrichten hun stage, daar waar ze als parketjurist benoemd zijn. Dit geschiedt onder leiding en toezicht van de stagemester die daartoe voor alle parketjuristen door de korpschef wordt aangesteld. De stagemester stelt voor elke parketjurist op het einde van de stage een stageverslag op. Indien de inhoud van het stageverslag ongunstig is, geeft de korpschef advies, na de betrokkene te hebben gehoord. Van de inachtneming van dit voorschrift wordt melding gemaakt in het verslag dat door de korpschef aan de Minister van Justitie wordt toegezonden. De korpschef zendt een afschrift van het stageverslag over aan de betrokken parketjurist en aan de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie.

Wegens professionele ongeschiktheid of om ernstige redenen kan de Minister van Justitie de stage, op ge-

la commission de nomination et de désignation visée à l'article 259*bis*- 8.»

Art. 5

Un article 194*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Article 194*bis* — § 1. Peuvent aussi être nommés substitut de procureur du Roi, les juristes de parquet nommés à titre définitif qui:

1° au moment de l'inscription au concours d'admission visé au § 1er, 2°, exercent depuis au moins 18 mois la fonction de juriste de parquet dans leur résidence administrative;

2° ont réussi le concours d'admission au stage judiciaire visé à l'article 259*bis*- 9, § 1, alinéa 2.

3° ont accompli le stage visé au § 2.

§ 2. Les juristes de parquet qui réussissent le concours d'admission visé au § 1, 2° sont tenus d'accomplir un stage de six mois qui comprend deux stades:

1° du premier au troisième mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne;

2° du quatrième au sixième mois inclus au sein du parquet du procureur du Roi.

Ils accomplissent leur stage là où ils sont nommés en qualité de juriste de parquet, sous la direction et la surveillance du maître de stage désigné par le chef de corps pour tous les juristes de parquet. A la fin du stage, le maître de stage rédige un rapport de stage pour chaque juriste de parquet. Si les informations contenues dans le rapport sont défavorables, le chef de corps rend un avis après avoir entendu l'intéressé. L'accomplissement de cette formalité est mentionné dans le rapport communiqué par le chef de corps au Ministre de la Justice. Le chef de corps transmet une copie du rapport de stage au juriste de parquet concerné et à la commission de nomination et de désignation compétente.

Le Ministre de la Justice peut, après avoir entendu l'intéressé et sur l'avis motivé du chef de corps et de la

motiveerd advies van de korpschef en de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie, vroegtijdig beëindigen, na de betrokkene te hebben gehoord, en met inachtneming van een opzegtermijn van 14 dagen. De opzegtermijn gaat in na het verstrijken van de week waarin de opzegging ter kennis wordt gebracht van de betrokkene.

De stage kan om gegronde redenen worden geschorst door de Minister van Justitie, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de betrokkene. In geval van een onafgebroken schorsing of afwezigheid van meer dan een maand wordt de stage van rechtswege met een zelfde termijn verlengd zonder dat deze verlenging meer kan bedragen dan twee maanden.

De parketjurist heeft, voor de duur van de stage bij het parket van de procureur des Konings, de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, maar mag in deze hoedanigheid niet optreden dan na aanstelling door de procureur-generaal. Na 3 maanden stage kan hij door de procureur-generaal worden aangesteld om het ambt van openbaar ministerie geheel of ten dele uit te oefenen, enkel voor de duur van de stage bij het parket van de procureur des Konings. Deze dienstaanwijzingen worden ter kennis gebracht van de stagemester en van de korpschef.

Tijdens deze stage behoudt de parketjurist zijn wedde en wordt hij geacht zijn ambt te hebben uitgeoefend.

Hij behoudt het voordeel van zijn uitslag gedurende zeven jaar vanaf de datum van het proces-verbaal van het examen.

Art. 6

In artikel 259*bis*-9, § 1, van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt: «evenals het programma van het mondeling evaluatie-examen»;

2° in het tweede lid worden de woorden «en het mondeling evaluatie-examen» ingevoegd tussen de woorden «stage» en «zijn bedoeld».

Art. 7

Artikel 259*bis*—10, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, wordt aangevuld als volgt:

commission de nomination et de désignation compétente, mettre fin au stage de manière anticipative pour cause d'inaptitude professionnelle ou de motifs graves moyennant un préavis de 14 jours. Le délai de préavis prend cours à l'expiration de la semaine pendant laquelle le préavis est notifié à l'intéressé.

Le stage peut être suspendu pour des motifs légitimes par le Ministre de la Justice, soit d'office, soit à la demande de l'intéressé. En cas de suspension ou d'absence ininterrompue pendant plus d'un mois, le stage est prolongé de plein droit de la même durée sans que cette prolongation puisse dépasser deux mois.

Le stagiaire a, pour la durée du stage au parquet du procureur du Roi, la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, mais il ne peut en exercer les fonctions que sur commissionnement par le procureur général. Après 3 mois de stage, il peut être commissionné par le procureur général pour exercer en tout ou en partie les fonctions du ministère public pour la seule durée du stage au parquet du procureur du Roi. Ces affectations sont portées à la connaissance du maître de stage et du chef de corps.

Durant ce stage, le juriste de parquet conserve son traitement et est censé avoir exercé ses fonctions.

Il conserve l'avantage de sa réussite pendant 7 années à compter de la date du procès-verbal de l'examen.

Art. 6

A l'article 259*bis*-9, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est complété comme suit: «ainsi que le programme de l'examen oral d'évaluation»;

2° dans l'alinéa 2, les mots «et l'examen oral d'évaluation» sont insérés entre les mots «judiciaire» et «visent à ».

Art. 7

L'article 259*bis*—10, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, est complété comme suit :

«3° de organisatie van het mondeling evaluatie-examen op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit en het verstrekken van de machtiging bedoeld in artikel 191bis, § 1, tweede lid.

Art. 8

In artikel 259*octies* van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 wordt tussen het vierde en het vijfde lid volgend lid ingevoegd:

«De parketjuristen vermelden in hun inschrijving voor het vergelijkend toelatingsexamen of zij op basis van artikel 194*bis* dan wel op basis van artikel 259*octies*, § 1, derde lid, deelnemen aan het vergelijkend toelatingsexamen. De geslaagden voor het vergelijkend toelatingsexamen die op basis van artikel 194*bis* deelnamen, worden op een afzonderlijke lijst gerangschikt vermits zij niet tot gerechtelijk stagiair zullen worden benoemd.»

2° in § 2, eerste lid wordt het tweede streepje vervangen door de volgende bepaling: « – van de 16° tot en met de 21° maand in een strafinrichting, een politiedienst, een kantoor van een notaris of van een gerechtsdeurwaarder, of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie;»;

3° in § 3, tweede lid, wordt het tweede streepje vervangen door de volgende bepaling: « – van de 13° tot en met de 15° maand in een strafinrichting, een politiedienst of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie;»

Art. 9

In artikel 371, § 2, a, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 augustus 1974, worden de woorden «10 jaar» en «tien jaren» vervangen door de woorden «vier jaar».

Art. 10

In artikel 21, vierde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten, gewijzigd bij de wetten van 6 augustus 1993, 1 december 1994 en vervangen door de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

«3° l'organisation de l'examen oral d'évaluation selon les modalités et les conditions déterminées par arrêté royal et l'octroi de l'autorisation visée à l'article 191bis, § 1er, alinéa 2.

Art. 8

A l'article 259*octies* du même code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes:

1° dans le § 1er l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 4 et 5:

«Les juristes de parquet renseignent dans leur inscription au concours d'admission s'ils y participent sur base de l'article 194*bis* ou sur base de l'article 259*octies*, § 1, alinéa 3. Les lauréats du concours d'admission, qui ont participé sur base de l'article 194*bis*, sont classés sur une liste séparée puisqu'ils ne seront pas nommés stagiaire judiciaire.»

2° au § 2, alinéa premier le deuxième tiret est remplacé par la disposition suivante: «- du 16e au 21e mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police, d'une étude notariale ou d'une étude d'un huissier de justice ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne;»;

3° au § 3, alinéa 2 le deuxième tiret est remplacé par la disposition suivante: «- du 13e au 15e mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne;»;

Art. 9

A l'article 371, § 2, a, du même code, modifié par la loi du 2 août 1974, les mots «dix années» sont remplacés par les mots «quatre années».

Art. 10

A l'article 21, alinéa 4, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, modifié par les lois des 6 août 1993, 1er décembre 1994 et remplacé par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes:

1° tussen de woorden «plaatsvervangende rechters» en «, ook een geslaagde» worden de woorden «die regelmatig, in de loop van de vijf jaar die aan hun kandidaatstelling voorafgaan, rechters of leden van het openbaar ministerie hebben vervangen» ingevoegd;

2° het woord «moet» wordt vervangen door het woord «kan».

Overgangsbepalingen

Art. 11

De voorwaarde inzake leeftijd vermeld in artikel 191 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, is slechts van toepassing op de vacatures die na de inwerkingtreding van deze bepaling in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

Artikel 191, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, is niet van toepassing op de personen die voor 1 januari 2000 geslaagd zijn in het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage.

Art. 12

§ 1. Tot substituut-procureur des Konings kunnen worden benoemd, de contractuele juristen die:

1° minstens 18 maanden bij een rechtbank van eerste aanleg werken of gewerkt hebben op het ogenblik van de inschrijving voor het vergelijkend toelatingsexamen bedoeld in artikel 194*bis*, § 1, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek;

2° uiterlijk op de datum van het eerste proces-verbaal van rangschikking van het eerste vergelijkend examen bedoeld in artikel 206*bis*, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, geslaagd zijn voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage bedoeld in artikel 259*bis*- 9, § 1, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek of ervoor slagen in het geval de examenperiode op de datum van het voornoemde proces-verbaal reeds begonnen is;

3° de stage zoals bepaald in artikel 194*bis*, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek hebben doorgemaakt.

§ 2. Deze contractuele juristen vermelden in hun inschrijving voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage of zij op basis van huidig artikel dan wel op basis van artikel 259*octies*, § 1, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek deelnemen aan het vergelijkend toelatingsexamen. De geslaagden voor het vergelijkend toelatingsexamen die op basis van huidig artikel

1° les mots »qui ont remplacé régulièrement, au cours des cinq années qui précèdent leur candidature, soit des juges, soit des membres du ministère public» sont insérés entre les mots «juges suppléants précités» et «, un lauréat»;

2° le mot «doit» est remplacé par le mot «peut».

Mesures transitoires

Art. 11

La condition d'âge de l'article 191 du Code judiciaire, telle que modifiée par la présente loi, est uniquement applicable aux vacances publiées dans le Moniteur belge après l'entrée en vigueur de cette disposition.

L'article 191, §1 du Code judiciaire, tel qu'il est modifié par la présente loi, n'est pas applicable aux personnes qui ont réussi le concours d'admission au stage judiciaire avant le 1er janvier 2000.

Art. 12

§ 1. Peuvent être nommés substitut du procureur du Roi, les juristes contractuels qui:

1° au moment de l'inscription au concours d'admission visé à l'article 194*bis*, § 1er, 2°, du Code judiciaire travaillent ou ont travaillé depuis au moins 18 mois près un tribunal de première instance;

2° ont réussi au plus tard à la date du premier procès-verbal du classement du premier concours visé à l'article 206*bis*, deuxième alinéa, du Code judiciaire, le concours d'admission au stage judiciaire visé à l'article 259*bis*- 9, § 1, alinéa 2, du Code judiciaire ou réussissent celui dont la session est en cours à la date du procès-verbal précité;

3° ont accompli le stage visé à l'article 194*bis*, § 2, du Code judiciaire.

§ 2. Les juristes contractuels renseignent, dans leur inscription au concours d'admission au stage judiciaire s'ils y participent sur base du présent article ou sur base de l'article 259*octies*, § 1, alinéa 3, du Code judiciaire. Les lauréats qui ont participé sur base du présent article au concours d'admission, sont classés sur une liste séparée puisqu'ils ne seront pas nommés stagiaire ju-

deelnamen, worden op een afzonderlijke lijst gerangschikt vermits zij niet tot gerechtelijk stagiair worden benoemd.

De kandidaturen voor het vergelijkend examen tot de gerechtelijke stage moeten worden ingediend binnen een maand na de bekendmaking van de oproep tot de kandidaten in het Belgisch Staatsblad.

Art. 13

De bepalingen van artikel 259octies, § 2, eerste lid, tweede streepje en § 3, tweede lid, tweede streepje van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, zijn niet van toepassing op de personen die voor 1 januari 2000 tot gerechtelijk stagiair werden benoemd.

Slotbepaling

Art. 14

De Koning bepaalt voor elk artikel van deze wet de dag waarop het in werking treedt.

Gegeven te Brussel, 14 mei 2000

ALBERT

VAN KONINGSWEGE :

De minister van Justitie,

M. VERWILGHEN

diciaire.

Les candidatures au concours d' admission au stage judiciaire doivent être introduites dans un délai d'un mois après la publication de l' appel aux candidats au Moniteur belge.

Art. 13

Les dispositions de l'article 259octies, § 2, alinéa 1er, deuxième tiret en § 3, alinéa 2, deuxième tiret du Code judiciaire, tel qu'ils sont modifiés par la présente loi, ne sont pas applicables aux personnes nommées stagiaire judiciaire avant le 1er janvier 2000.

Disposition finale

Art. 14

Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur de chacune des dispositions de la présente loi.

Donné à Bruxelles, le 14 mai 2000

ALBERT

PAR LE ROI :

Le ministre de la Justice,

M. VERWILGHEN

BASISTEKST

GERECHTELIJK WETBOEK

Art. 190

(oud artikel 191 is 190 geworden ingevolge de wet van 22 december 1998) § 1. Om tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank of de rechtbank van koophandel of tot toegevoegd rechter te worden benoemd, moet de kandidaat doctor of licentiaat in de rechten zijn en voor het bij artikel 259bis-9, §1, voorgeschreven examen inzake beroepsbekwaamheid geslaagd zijn of de bij artikel 259octies, § 2, voorgeschreven gerechtelijke stage doorgemaakt hebben.

Art. 191bis

(Oud artikel 191bis is 191 geworden ingevolge wet van 22 december 1998)

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET WETSONTWERP

GERECHTELIJK WETBOEK

Art. 190

§ 1. Om tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank of de rechtbank van koophandel of tot toegevoegd rechter te worden benoemd, moet de kandidaat *minstens 33 jaar oud zijn*, doctor of licentiaat in de rechten zijn en voor het bij artikel 259bis-9, §1, voorgeschreven examen inzake beroepsbekwaamheid geslaagd zijn of de bij artikel 259octies, § 2, voorgeschreven gerechtelijke stage doorgemaakt hebben.

Art. 191bis

§ 1. *Advocaten die ten minste twintig jaar ononderbroken als voornaamste beroepsactiviteit het beroep van advocaat uitoefenen zijn vrijgesteld van het in artikel 259bis-9, § 1, voorgeschreven examen inzake beroepsbekwaamheid met het oog op een benoeming bedoeld in artikel 190.*

Zij kunnen zich slechts kandidaat stellen voor zover zij daartoe gemachtigd worden met een meerderheid van drie vierden van de stemmen door de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie, zijnde deze van de taal van hun diploma van doctor of licentiaat in de rechten, na een voorafgaand mondeling evaluatie-examen.

§ 2. *Zij richten daartoe bij een ter post aangetekende brief een verzoek tot de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie.*

Dit schrijven moet vergezeld zijn van de nodige stavingstukken waaruit blijkt dat de voorwaarden vermeld in § 1, eerste lid, zijn vervuld.

Binnen veertig dagen na de ontvangst van het verzoek beslist de benoemings- en aanwijzingscommissie met een meerderheid van drie vierden van de stemmen over de ontvankelijkheid ervan.

TEXTE DE BASE

CODE JUDICIAIRE

Art. 190

(Ancien article 191 qui est devenu 190 suite à la loi du 22 décembre 1998) § 1. Pour pouvoir être nommé juge ou juge de complément au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit être docteur ou licencié en droit et avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259bis- 9, §1er ou avoir accompli le stage judiciaire prévu par l'article 259octies, § 2.

§ 2.

§ 2bis. En cas de publication d'une vacance auprès d'un Tribunal de première instance, le Ministre de la Justice peut indiquer que le siège vacant est attribué à un candidat qui justifie d'une connaissance spécialisée par ses titres ou son expérience. Ces titres et expérience sont examinés par la Commission de nomination et de désignation visée à l'article 259bis- 8.

Art. 191bis

(Ancien article 191bis est devenu 191 suite à la loi du 22 décembre 1998)

TEXTE DE BASE ADAPTE AU PROJET DE LOI

CODE JUDICIAIRE

Art. 190

§ 1. Pour pouvoir être nommé juge ou juge de complément au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit être âgé d'au moins 33 ans, docteur ou licencié en droit et avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259bis- 9, §1er ou avoir accompli le stage judiciaire prévu par l'article 259octies, § 2.

§ 2.

§ 2bis. En cas de publication d'une vacance auprès d'un Tribunal de première instance, le Ministre de la Justice peut indiquer que le siège vacant est attribué en priorité à un candidat qui justifie d'une connaissance spécialisée par ses titres ou son expérience. Ces titres et expérience sont examinés par la Commission de nomination et de désignation visée à l'article 259bis- 8.

Art. 191bis

§1. *Les avocats qui exercent de manière ininterrompue la profession d'avocat à titre d'activité professionnelle principale depuis au moins vingt ans, sont dispensés de l'examen d'aptitude professionnelle prescrit à l'article 259bis- 9, §1 en vue d'une nomination visée à l'article 190.*

Ils peuvent uniquement se porter candidat s'ils y sont autorisés à la majorité des trois quarts des voix par la commission de nomination et de désignation compétente, à savoir celle de la langue de leur diplôme de docteur ou licencié en droit, après un examen oral préalable d'évaluation.

§2. *A cette fin ils introduisent une demande par lettre recommandée à la poste adressée à la commission de nomination et de désignation compétente.*

Cet écrit doit, être accompagné des pièces justificatives desquelles il ressort que les conditions visées au §1er, premier alinéa, sont remplies.

Dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la demande, la commission de nomination et de désignation décide de sa recevabilité à la majorité des trois quarts des voix.

Art. 194

§ 4. Onverminderd de voorwaarden gesteld in § 1, moet de substituut-procureur des Konings, gespecialiseerd in fiscale zaken, houder zijn van een diploma waaruit een gespecialiseerde opleiding in het fiscaal recht blijkt, afgegeven door een Belgische universiteit of door een niet-universitaire instelling van hoger onderwijs die is opgenomen in een door de Koning opgestelde lijst, dan wel juridische functies bedoeld in §2, 1°, hebben vervuld, voor zover het voor fiscale zaken relevante functies betreft.

Voor de kandidaten die aan de voorwaarden gesteld in het voorgaande lid voldoen, wordt de duur bedoeld in § 2, 1°, verminderd tot vier jaar.

Art. 194bis

Verklaart de benoemings- en aanwijzingscommissie het verzoek onontvankelijk, dan wordt de verzoeker hiervan bij ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

Verklaart de benoemings- en aanwijzingscommissie het verzoek ontvankelijk, dan wordt de verzoeker bij ter post aangetekende brief opgeroepen voor het evaluatie-examen.

§ 3. De door de benoemings- en aanwijzingscommissie afgegeven machtiging is geldig gedurende drie jaar, te rekenen vanaf de datum van de uitvaardiging van de machtiging.

Indien de machtiging wordt geweigerd, wordt de verzoeker daarvan bij gemotiveerd en ter post aangetekend schrijven in kennis gesteld. In dit geval mag de betrokkene op zijn vroegst drie jaar na die kennisgeving een nieuw verzoek indienen.

Art. 194

§ 4. Onverminderd de voorwaarden gesteld in § 1, wordt het ambt van de substituut-procureur des Konings, gespecialiseerd in fiscale zaken toegewezen aan een kandidaat die titels of verdiensten voorlegt waaruit deze gespecialiseerde kennis blijkt. Deze titels en verdiensten worden onderzocht door de benoemings- en aanwijzingscommissie bedoeld in artikel 259bis- 8.

Voor de kandidaten die aan de voorwaarden gesteld in het voorgaande lid voldoen, wordt de duur bedoeld in § 2, 1°, verminderd tot vier jaar.

Art. 194bis

§ 1. Tot substituut-procureur des Konings kunnen eveneens worden benoemd, de definitief benoemde parketjuristen die:

1° minstens reeds 18 maanden het ambt van parketjurist uitoefenen in hun administratieve standplaats op het ogenblik van de inschrijving voor het vergelijkend toelatingsexamen bedoeld in § 1, 2°;

2° geslaagd zijn voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage bedoeld in artikel 259bis-9, § 1, tweede lid.

3° de stage zoals bepaald in § 2, hebben doorgeemaakt.

Si la commission de nomination et de désignation déclare la demande irrecevable, le demandeur en est informé par lettre recommandée à la poste.

Si la commission de nomination et de désignation déclare la demande recevable, le demandeur est invité à l'examen d'évaluation par lettre recommandée à la poste.

§3. L'autorisation délivrée par la commission de nomination et de désignation est valable pendant 3 ans à compter de la date de délivrance de l'autorisation.

Si l'autorisation est refusée, le demandeur en est averti par lettre recommandée à la poste motivée. Dans ce cas, l'intéressé peut introduire une nouvelle demande au plus tôt trois ans après cette notification.

Art. 194

§ 4. Sans préjudice des conditions fixées au § 1er, le substitut du procureur du Roi, spécialisé en matière fiscale, doit être porteur d'un diplôme attestant une formation spécialisée en droit fiscal, délivré par une université belge ou par un établissement d'enseignement supérieur non universitaire repris dans une liste établie par le Roi, ou avoir exercé les fonctions juridiques visées par le § 2, 1°, pour autant qu'il s'agisse de fonctions utiles en matière fiscale.

Art. 194

§ 4. Sans préjudice des conditions fixées au §1er, la fonction de substitut du procureur du Roi spécialisé en matière fiscale est attribuée à un candidat qui justifie de cette connaissance spécialisée par ses titres ou son expérience. Ces titres et expérience sont examinés par la commission de nomination et de désignation visée à l'article 259bis- 8.

Art. 194bis

Art. 194bis

§ 1. Peuvent aussi être nommés substitut de procureur du Roi, les juristes de parquet nommés à titre définitif qui:

1° au moment de l'inscription au concours d'admission visé au § 1er, 2°, exercent depuis au moins 18 mois la fonction de juriste de parquet dans leur résidence administrative;

2° ont réussi le concours d'admission au stage judiciaire visé à l'article 259bis- 9, § 1, alinéa 2.

3° ont accompli le stage visé au § 2.

§ 2. De parketjuristen die slagen voor het vergelijkend toelatingsexamen bedoeld in § 1, 2°, moeten een stage van zes maanden doormaken die bestaat uit twee stadia:

1° van de eerste tot en met de derde maand in een strafinrichting, een politiedienst of een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie;

2° van de vierde tot en met de zesde maand bij het parket van de procureur des Konings.

Zij verrichten hun stage, daar waar ze als parketjurist benoemd zijn. Dit geschiedt onder leiding en toezicht van de stagemeester die daartoe voor alle parketjuristen door de korpschef wordt aangesteld. De stagemeester stelt voor elke parketjurist op het einde van de stage een stageverslag op. Indien de inhoud van het stageverslag ongunstig is, geeft de korpschef advies, na de betrokkene te hebben gehoord. Van de inachtneming van dit voorschrift wordt melding gemaakt in het verslag dat door de korpschef aan de Minister van Justitie wordt toegezonden. De korpschef zendt een afschrift van het stageverslag over aan de betrokken parketjurist en aan de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie.

Wegens professionele ongeschiktheid of om ernstige redenen kan de Minister van Justitie de stage, op gemotiveerd advies van de korpschef en de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie, vroegtijdig beëindigen, na de betrokkene te hebben gehoord, en met inachtneming van een opzegtermijn van 14 dagen. De opzegtermijn gaat in na het verstrijken van de week waarin de opzegging ter kennis wordt gebracht van de betrokkene.

De stage kan om gegronde redenen worden geschorst door de Minister van Justitie, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de betrokkene. In geval van een onafgebroken schorsing of afwezigheid van meer dan een maand wordt de stage van rechtswege met een zelfde termijn verlengd zonder dat deze verlenging meer kan bedragen dan twee maanden.

De parketjurist heeft, voor de duur van de stage bij het parket van de procureur des Konings, de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, maar mag in deze hoedanigheid niet optreden dan na aanstelling door de procureur-generaal. Na 3 maanden stage kan hij door de procureur-generaal worden aangesteld om het ambt van

§ 2. Les juristes de parquet qui réussissent le concours d'admission visé au § 1, 2° sont tenus d'accomplir un stage de six mois qui comprend deux stades:

1° du premier au troisième mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne;

2° du quatrième au sixième mois inclus au sein du parquet du procureur du Roi.

Ils accomplissent leur stage là où ils sont nommés en qualité de juriste de parquet, sous la direction et la surveillance du maître de stage désigné par le chef de corps pour tous les juristes de parquet. A la fin du stage, le maître de stage rédige un rapport de stage pour chaque juriste de parquet. Si les informations contenues dans le rapport sont défavorables, le chef de corps rend un avis après avoir entendu l'intéressé. L'accomplissement de cette formalité est mentionné dans le rapport communiqué par le chef de corps au Ministre de la Justice. Le chef de corps transmet une copie du rapport de stage au juriste de parquet concerné et à la commission de nomination et de désignation compétente.

Le Ministre de la Justice peut, après avoir entendu l'intéressé et sur l'avis motivé du chef de corps et de la commission de nomination et de désignation compétente, mettre fin au stage de manière anticipative pour cause d'inaptitude professionnelle ou de motifs graves moyennant un préavis de 14 jours. Le délai de préavis prend cours à l'expiration de la semaine pendant laquelle le préavis est notifié à l'intéressé.

Le stage peut être suspendu pour des motifs légitimes par le Ministre de la Justice, soit d'office, soit à la demande de l'intéressé. En cas de suspension ou d'absence ininterrompue pendant plus d'un mois, le stage est prolongé de plein droit de la même durée sans que cette prolongation puisse dépasser deux mois.

Le stagiaire a, pour la durée du stage au parquet du procureur du Roi, la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, mais il ne peut en exercer les fonctions que sur commissionnement par le procureur général. Après 3 mois de stage, il peut être commissionné par le procureur général pour exercer en tout ou en partie les fonctions du ministère public pour la

Art. 259bis- 9

§ 1. De verenigde benoemingscommissie bereidt de programma's voor het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage voor.

Het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage zijn bedoeld om de voor de uitoefening van het ambt van magistraat noodzakelijke maturiteit en bekwaamheid te beoordelen en worden afgelegd in de taal van het diploma van doctor of licentiaat in de rechten van de kandidaat.

De geslaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid behouden het voordeel van hun uitslag gedurende zeven jaar te rekenen van de datum van proces-verbaal van het examen.

Art. 259bis- 10

§ 1. De benoemingscommissies zijn bevoegd voor:

1° de voordracht van kandidaten voor de benoemingen tot magistraat en de aanwijzingen tot korpschef, bijstands-magistraat of federale magistraat, bedoeld in artikel 186bis, § 1, 1°, 2° en 4°;

2° de organisatie van het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit.

openbaar ministerie geheel of ten dele uit te oefenen, enkel voor de duur van de stage bij het parket van de procureur des Konings. Deze dienstaanwijzingen worden ter kennis gebracht van de stagemeeester en van de korpschef.

Tijdens deze stage behoudt de parketjurist zijn wedde en wordt hij geacht zijn ambt te hebben uitgeoefend.

Hij behoudt het voordeel van zijn uitslag gedurende zeven jaar vanaf de datum van het proces-verbaal van het examen.

Art. 259bis- 9

§ 1. De verenigde benoemingscommissie bereidt de programma's voor het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage voor *evenals het programma van het mondeling evaluatie-examen.*

Het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage *en het mondeling evaluatie-examen* zijn bedoeld om de voor de uitoefening van het ambt van magistraat noodzakelijke maturiteit en bekwaamheid te beoordelen en worden afgelegd in de taal van het diploma van doctor of licentiaat in de rechten van de kandidaat.

De geslaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid behouden het voordeel van hun uitslag gedurende zeven jaar te rekenen van de datum van proces-verbaal van het examen.

Art. 259bis- 10

§ 1. De benoemingscommissies zijn bevoegd voor:

1° de voordracht van kandidaten voor de benoemingen tot magistraat en de aanwijzingen tot korpschef, bijstands-magistraat of federale magistraat, bedoeld in artikel 186bis, § 1, 1°, 2° en 4°;

2° de organisatie van het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit.;

3° de organisatie van het mondeling evaluatie-examen op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit en het verstrekken van de machtiging bedoeld in artikel 191bis, § 1, tweede lid.

Art. 259bis- 9

§ 1er. La commission de nomination réunie prépare les programmes de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire.

L'examen d'aptitude professionnelle et le concours d'admission au stage judiciaire visent à évaluer la maturité et la capacité nécessaires à l'exercice de la fonction de magistrat et sont effectués dans la langue du diplôme de docteur ou de licencié en droit du candidat.

Les lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle conservent l'avantage de leur réussite pendant sept années à compter de la date du procès-verbal de l'examen.

Art. 259bis- 10

§ 1er. Les commissions de nomination sont compétentes pour :

1° la présentation des candidats en vue d'une nomination comme magistrat et d'une désignation aux fonctions de chef de corps, de magistrat auxiliaire ou de magistrat fédéral, visées à l'article 186bis, § 1er, 1°, 2° et 4°;

2° l'organisation de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire selon les modalités et les conditions déterminées par arrêté royal.

seule durée du stage au parquet du procureur du Roi. Ces affectations sont portées à la connaissance du maître de stage et du chef de corps.

Durant ce stage, le juriste de parquet conserve son traitement et est censé avoir exercé ses fonctions.

Il conserve l'avantage de sa réussite pendant 7 années à compter de la date du procès-verbal de l'examen.

Art. 259bis- 9

§ 1er. La commission de nomination réunie prépare les programmes de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire *ainsi que le programme de l'examen oral d'évaluation.*

L'examen d'aptitude professionnelle et le concours d'admission au stage judiciaire *et l'examen oral d'évaluation* visent à évaluer la maturité et la capacité nécessaires à l'exercice de la fonction de magistrat et sont effectués dans la langue du diplôme de docteur ou de licencié en droit du candidat.

Les lauréats de l'examen d'aptitude professionnelle conservent l'avantage de leur réussite pendant sept années à compter de la date du procès-verbal de l'examen.

Art. 259bis- 10

§ 1er. Les commissions de nomination sont compétentes pour :

1° la présentation des candidats en vue d'une nomination comme magistrat et d'une désignation aux fonctions de chef de corps, de magistrat auxiliaire ou de magistrat fédéral, visées à l'article 186bis, § 1er, 1°, 2° et 4°;

2° l'organisation de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire selon les modalités et les conditions déterminées par arrêté royal.

3° l'organisation de l'examen oral d'évaluation selon les modalités et les conditions déterminées par arrêté royal et l'octroi de l'autorisation visée à l'article 191bis, § 1er, alinéa 2.

Art. 259octies

§ 1. De Koning bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit voor elk gerechtelijk jaar het aantal vacante plaatsen van gerechtelijk stagiair voor de Nederlandse en voor de Franse taalrol.

De Minister van Justitie benoemt de kandidaten die geslaagd zijn voor het vergelijkend toelatingsexamen tot het ambt van gerechtelijk stagiair en wijst het arrondissement aan waar de stage wordt doorgemaakt met voorrang volgens de rangschikking.

De kandidaten die zich voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage inschrijven moeten, op het ogenblik van hun inschrijving, doctor of licentiaat in de rechten zijn en tijdens de periode van drie jaar voorafgaand aan de inschrijving gedurende ten minste een jaar als voornaamste beroepsactiviteit hetzij een stage bij de balie hebben doorlopen, hetzij andere juridische functies hebben uitgeoefend.

De geslaagden voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage kunnen uiterlijk drie jaar na de afsluiting van het examen benoemd worden tot gerechtelijk stagiair. Onder geslaagden voor twee of meer vergelijkende toelatingsexamens voor de gerechtelijke stage, wordt voorrang verleend aan de geslaagden voor het vergelijkend examen waarvan het procesverbaal op de verst afgelegene datum is afgesloten.

De kandidaturen voor dit vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage moeten worden ingediend binnen een maand na de bekendmaking van de oproep tot de kandidaten in het Belgisch Staatsblad.

§ 2. De stage die toegang geeft tot het ambt van lid van de zittende magistratuur of van magistraat van het openbaar ministerie heeft een duur van drie jaar. Zij behelst een theoretische opleiding bestaande uit een cyclus van cursussen georganiseerd door de Minister van Justitie overeenkomstig artikel 259bis- 9, en een praktische vorming die verloopt in verschillende opeenvolgende stadia:

Art. 259octies

§ 1. De Koning bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit voor elk gerechtelijk jaar het aantal vacante plaatsen van gerechtelijk stagiair voor de Nederlandse en voor de Franse taalrol.

De Minister van Justitie benoemt de kandidaten die geslaagd zijn voor het vergelijkend toelatingsexamen tot het ambt van gerechtelijk stagiair en wijst het arrondissement aan waar de stage wordt doorgemaakt met voorrang volgens de rangschikking.

De kandidaten die zich voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage inschrijven moeten, op het ogenblik van hun inschrijving, doctor of licentiaat in de rechten zijn en tijdens de periode van drie jaar voorafgaand aan de inschrijving gedurende ten minste een jaar als voornaamste beroepsactiviteit hetzij een stage bij de balie hebben doorlopen, hetzij andere juridische functies hebben uitgeoefend.

De geslaagden voor het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage kunnen uiterlijk drie jaar na de afsluiting van het examen benoemd worden tot gerechtelijk stagiair. Onder geslaagden voor twee of meer vergelijkende toelatingsexamens voor de gerechtelijke stage, wordt voorrang verleend aan de geslaagden voor het vergelijkend examen waarvan het procesverbaal op de verst afgelegene datum is afgesloten.

De parketjuristen vermelden in hun inschrijving voor het vergelijkend toelatingsexamen of zij op basis van artikel 194bis dan wel op basis van artikel 259octies, § 1, derde lid, deelnemen aan het vergelijkend toelatingsexamen. De geslaagden voor het vergelijkend toelatingsexamen die op basis van artikel 194bis deelnamen, worden op een afzonderlijke lijst gerangschikt vermits zij niet tot gerechtelijk stagiair zullen worden benoemd.

De kandidaturen voor dit vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage moeten worden ingediend binnen een maand na de bekendmaking van de oproep tot de kandidaten in het Belgisch Staatsblad.

§ 2. De stage die toegang geeft tot het ambt van lid van de zittende magistratuur of van magistraat van het openbaar ministerie heeft een duur van drie jaar. Zij behelst een theoretische opleiding bestaande uit een cyclus van cursussen georganiseerd door de Minister van Justitie overeenkomstig artikel 259bis- 9, en een praktische vorming die verloopt in verschillende opeenvolgende stadia:

Art. 259octies

§ 1er. Pour chaque année judiciaire, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le nombre de places de stagiaire judiciaire vacantes dans les rôles linguistiques français et néerlandais.

Le Ministre de la Justice nomme les candidats lauréats du concours d'admission au stage judiciaire et désigne l'arrondissement dans lequel le stage est accompli, compte tenu de la priorité attachée à son classement.

Les candidats qui s'inscrivent au concours d'admission au stage judiciaire doivent, au moment de leur inscription, être docteurs ou licenciés en droit et avoir, au cours des trois années qui précèdent l'inscription et à titre d'activité professionnelle principale depuis au moins une année, soit accompli un stage au barreau, soit avoir exercé d'autres fonctions juridiques.

Les lauréats du concours d'admission au stage judiciaire peuvent être nommés stagiaires judiciaires au plus tard trois ans après la clôture du concours. Entre lauréats de deux ou plusieurs concours d'admission au stage judiciaire, la priorité est donnée aux lauréats du concours dont le procès-verbal a été clôturé à la date la plus ancienne.

Les candidatures au concours d'admission au stage judiciaire doivent être introduites dans un délai d'un mois après la publication de l'appel aux candidats au Moniteur belge.

§ 2. Le stage qui donne accès à la fonction de magistrat du siège ou du ministère public a une durée de trois ans. Il comprend une formation théorique consistant en un cycle de cours organisé par le Ministre de la Justice conformément à l'article 259bis-9, et d'une formation pratique qui se déroule en plusieurs stades successifs :

Art. 259octies

§ 1er. Pour chaque année judiciaire, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le nombre de places de stagiaire judiciaire vacantes dans les rôles linguistiques français et néerlandais.

Le Ministre de la Justice nomme les candidats lauréats du concours d'admission au stage judiciaire et désigne l'arrondissement dans lequel le stage est accompli, compte tenu de la priorité attachée à son classement.

Les candidats qui s'inscrivent au concours d'admission au stage judiciaire doivent, au moment de leur inscription, être docteurs ou licenciés en droit et avoir, au cours des trois années qui précèdent l'inscription et à titre d'activité professionnelle principale depuis au moins une année, soit accompli un stage au barreau, soit avoir exercé d'autres fonctions juridiques.

Les lauréats du concours d'admission au stage judiciaire peuvent être nommés stagiaires judiciaires au plus tard trois ans après la clôture du concours. Entre lauréats de deux ou plusieurs concours d'admission au stage judiciaire, la priorité est donnée aux lauréats du concours dont le procès-verbal a été clôturé à la date la plus ancienne.

Les juristes de parquet renseignent dans leur inscription au concours d'admission s'ils y participent sur base de l'article 194bis ou sur base de l'article 259octies, § 1, alinéa 3. Les lauréats du concours d'admission, qui ont participé sur base de l'article 194bis, sont classés sur une liste séparée puisqu'ils ne seront pas nommés stagiaire judiciaire.

Les candidatures au concours d'admission au stage judiciaire doivent être introduites dans un délai d'un mois après la publication de l'appel aux candidats au Moniteur belge.

§ 2. Le stage qui donne accès à la fonction de magistrat du siège ou du ministère public a une durée de trois ans. Il comprend une formation théorique consistant en un cycle de cours organisé par le Ministre de la Justice conformément à l'article 259bis-9, et d'une formation pratique qui se déroule en plusieurs stades successifs :

- van de 1e tot en met de 15e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur; deze periode omvat eveneens een maand in een administratieve dienst van een of meer parketten;

- van de 16e tot en met de 21e maand in een straf-inrichting van de Staat, een politiedienst, een kantoor van een notaris of van een gerechtsdeurwaarder, of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling;

- van de 22e tot en met de 36e maand in een of meer kamers van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel, dan wel in de krijgsraad; deze periode omvat eveneens een maand in een of meer griffies.

[ ]

§ 3. De stage die toegang geeft tot het ambt van magistraat van het openbaar ministerie heeft een duur van 18 maanden.

Zij behelst een theoretische opleiding bestaande uit een cyclus van cursussen georganiseerd door de Minister van Justitie overeenkomstig artikel 259bis-9, en een praktische vorming die verloopt in verschillende opeenvolgende stadia:

- van de 1e tot en met de 12e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur; deze periode omvat eveneens een maand in een administratieve dienst van een of meer parketten;

- van de 13e tot en met de 15e maand in een straf-inrichting van de Staat, een politiedienst of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling;

- van de 16e tot en met de 18e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur.

[ ]

Art. 371

§ 1. De artikelen 362, 363, 364, en 365, § 1, zijn van toepassing op de wedden, weddebijlagen en anciënniteitsverhogingen van de griffiers.

- van de 1e tot en met de 15e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur; deze periode omvat eveneens een maand in een administratieve dienst van een of meer parketten;

- van de 16° tot en met de 21° maand in een straf-inrichting [ ], een politiedienst, een kantoor van een notaris of van een gerechtsdeurwaarder, of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, *alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie*;

- van de 22e tot en met de 36e maand in een of meer kamers van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel, dan wel in de krijgsraad; deze periode omvat eveneens een maand in een of meer griffies.

[ ]

§ 3. De stage die toegang geeft tot het ambt van magistraat van het openbaar ministerie heeft een duur van 18 maanden.

Zij behelst een theoretische opleiding bestaande uit een cyclus van cursussen georganiseerd door de Minister van Justitie overeenkomstig artikel 259bis-9, en een praktische vorming die verloopt in verschillende opeenvolgende stadia:

- van de 1e tot en met de 12e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur; deze periode omvat eveneens een maand in een administratieve dienst van een of meer parketten;

- van de 13° tot en met de 15° maand in een straf-inrichting [ ], een politiedienst of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, *alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie*;

- van de 16e tot en met de 18e maand bij het parket van de procureur des Konings en/of van de arbeidsauditeur en/of van de krijgsauditeur.

[ ]

Art. 371

§ 1. De artikelen 362, 363, 364, en 365, § 1, zijn van toepassing op de wedden, weddebijlagen en anciënniteitsverhogingen van de griffiers.

- du 1er au 15e mois inclus au sein d' un parquet du procureur du Roi et/ ou de l' auditeur du travail et/ ou de l' auditeur militaire, cette période comprenant également un mois au sein d' un service administratif d' un ou de plusieurs parquets;

- du 16e au 21e mois inclus au sein d' un établissement pénitentiaire de l' État, d' un service de police, d' une étude notariale ou d' une étude d' un huissier de justice ou au sein d' un service juridique d' une institution publique économique ou sociale;

- du 22e au 36e mois inclus au sein d' une ou de plusieurs chambres du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, ou au conseil de guerre, cette période comprenant également un mois au sein d' un ou de plusieurs greffes.

[ ]

§ 3. Le stage donnant accès à la fonction de magistrat du ministère public a une durée de 18 mois.

Il comprend une formation théorique consistant en un cycle de cours organisé par le Ministre de la Justice conformément à l' article 259bis- 9, et en une formation pratique qui se déroule en plusieurs stades successifs:

- du 1er au 12e mois inclus au sein d' un parquet du procureur du Roi et/ ou de l' auditeur du travail et/ou de l' auditeur militaire, cette période comprenant également un mois au sein d' un service administratif d' un ou de plusieurs parquets;

- du 13e au 15e mois inclus au sein d' un établissement pénitentiaire de l' État, d' un service de police ou au sein d' un service juridique d' une institution publique économique ou sociale;

- du 16e au 18e mois inclus au sein d' un parquet du procureur du Roi et/ ou de l' auditeur du travail et/ou de l' auditeur militaire.

[ ]

Art. 371

§ 1er. les articles 362, 363, 364, et 365, § 1er, sont applicables aux traitements, suppléments de traitement et majorations d' ancienneté des greffiers.

- du 1er au 15e mois inclus au sein d' un parquet du procureur du Roi et/ ou de l' auditeur du travail et/ ou de l' auditeur militaire, cette période comprenant également un mois au sein d' un service administratif d' un ou de plusieurs parquets;

- du 16e au 21e mois inclus au sein d' un établissement pénitentiaire [ ], d' un service de police, d' une étude notariale ou d' une étude d' un huissier de justice ou au sein d' un service juridique d' une institution publique économique ou sociale, *tous établis dans le Royaume ou l' Union européenne*;

- du 22e au 36e mois inclus au sein d' une ou de plusieurs chambres du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, ou au conseil de guerre, cette période comprenant également un mois au sein d' un ou de plusieurs greffes.

[ ]

§ 3. Le stage donnant accès à la fonction de magistrat du ministère public a une durée de 18 mois.

Il comprend une formation théorique consistant en un cycle de cours organisé par le Ministre de la Justice conformément à l' article 259bis- 9, et en une formation pratique qui se déroule en plusieurs stades successifs:

- du 1er au 12e mois inclus au sein d' un parquet du procureur du Roi et/ ou de l' auditeur du travail et/ou de l' auditeur militaire, cette période comprenant également un mois au sein d' un service administratif d' un ou de plusieurs parquets;

- du 13e au 15e mois inclus au sein d' un établissement pénitentiaire, d' un service de police ou au sein d' un service juridique d' une institution publique économique ou sociale, *tous établis dans le Royaume ou l' Union européenne*;

- du 16e au 18e mois inclus au sein d' un parquet du procureur du Roi et/ ou de l' auditeur du travail et/ou de l' auditeur militaire.

[ ]

Art. 371

§ 1er. les articles 362, 363, 364, et 365, § 1er, sont applicables aux traitements, suppléments de traitement et majorations d' ancienneté des greffiers.

§ 2. Voor de berekening van de anciënniteit komen in aanmerking:

a) de tijd van inschrijving bij de balie, die op het tijdstip van de benoeming 10 jaar te boven gaat, evenals de uitoefening van het ambt van notaris door een doctor of een licentiaat in de rechten, boven tien jaren;

b) de tijd besteed aan onderwijs van het recht aan een Belgische universiteit;

c) de tijd van ambtsvervulling bij de Raad van State;

[ ]

Wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten

Art. 21

De magistraten in dienst op de dag van de inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet en de magistraten benoemd voor de inwerkingtreding van deze wet maar aan wie wegens onverenigbaarheid ontslag om eervolle redenen is verleend, worden geacht de gerechtelijke stage bepaald in artikel 259*octies* van het Gerechtelijk Wetboek te hebben vervuld en worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, bedoeld in artikel 259*bis*-9 van hetzelfde Wetboek.

De plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993 en de plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993 maar aan wie wegens onverenigbaarheid ontslag om eervolle redenen is verleend, worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, bedoeld in artikel 259*bis*-9 van hetzelfde Wetboek.

Het dossier van de plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993, wordt slechts voor voordracht aan de bevoegde benoemingscommissie overgezonden voor zover alle individuele adviezen gunstig zijn.

Indien er voor een benoeming, benevens één van voornoemde plaatsvervangende rechters, ook een geslaagde voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, een persoon die de vereiste gerechtelijke stage beëindigd heeft of een magistraat zich kandidaat stelt voor wie alle individuele adviezen eveneens gunstig zijn moet de benoemingscommissie aan deze kandidaten bij de voordracht voorrang verlenen.

§ 2. Voor de berekening van de anciënniteit komen in aanmerking:

a) de tijd van inschrijving bij de balie, die op het tijdstip van de benoeming vier jaar te boven gaat, evenals de uitoefening van het ambt van notaris door een doctor of een licentiaat in de rechten, boven vier jaar;

b) de tijd besteed aan onderwijs van het recht aan een Belgische universiteit;

c) de tijd van ambtsvervulling bij de Raad van State;

[ ]

Wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten

Art. 21

De magistraten in dienst op de dag van de inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet en de magistraten benoemd voor de inwerkingtreding van deze wet maar aan wie wegens onverenigbaarheid ontslag om eervolle redenen is verleend, worden geacht de gerechtelijke stage bepaald in artikel 259*octies* van het Gerechtelijk Wetboek te hebben vervuld en worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, bedoeld in artikel 259*bis*-9 van hetzelfde Wetboek.

De plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993 en de plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993 maar aan wie wegens onverenigbaarheid ontslag om eervolle redenen is verleend, worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, bedoeld in artikel 259*bis*-9 van hetzelfde Wetboek.

Het dossier van de plaatsvervangende rechters benoemd voor 1 oktober 1993, wordt slechts voor voordracht aan de bevoegde benoemingscommissie overgezonden voor zover alle individuele adviezen gunstig zijn.

Indien er voor een benoeming, benevens één van voornoemde plaatsvervangende rechters *die regelmatig, in de loop van de vijf jaar die aan hun kandidaatstelling voorafgaan, rechters of leden van het openbaar ministerie hebben vervangen*, ook een geslaagde voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, een persoon die de vereiste gerechtelijke stage beëindigd heeft of een magistraat zich kandidaat stelt voor wie alle individuele adviezen eveneens gunstig zijn kan de

§ 2. Entrent en compte pour le calcul de l'ancienneté

a) le temps de l'inscription au barreau excédant dix années au moment de la nomination, ainsi que l'exercice excédant dix années de la charge de notaire par un docteur ou un licencié en droit;

b) le temps consacré à l'enseignement du droit dans une université belge;

c) la durée des fonctions exercées au Conseil d'État;

[ ]

Loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

Art. 21

Les magistrats en fonction au jour de l'entrée en vigueur des dispositions de la présente loi, et les magistrats nommés avant l'entrée en vigueur de la présente loi, mais auxquels démission honorable a été accordée pour cause d'incompatibilité, sont réputés avoir accompli le stage judiciaire défini à l'article 259*octies* du Code judiciaire et sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle, prévu par l'article 259*bis*- 9 du même Code.

Les juges suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 et les juges suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 auxquels démission honorable a été accordée pour cause d'incompatibilité, sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259*bis*- 9 du même Code.

Le dossier des juges suppléants, nommés avant le 1er octobre 1993, n'est transmis à la commission de nomination compétente pour présentation que pour autant que tous les avis individuels soient favorables.

Si, outre l'un des juges suppléants précités, un lauréat de l'examen d'aptitude professionnelle, une personne qui a terminé le stage judiciaire requis ou un magistrat n'ayant également obtenu que des avis individuels favorables présentent leur candidature en vue d'une nomination, la commission de nomination doit accorder la priorité à ces candidats lors de la présentation.

§ 2. Entrent en compte pour le calcul de l'ancienneté

a) le temps de l'inscription au barreau excédant *quatre années* au moment de la nomination, ainsi que l'exercice excédant *quatre années* de la charge de notaire par un docteur ou un licencié en droit;

b) le temps consacré à l'enseignement du droit dans une université belge;

c) la durée des fonctions exercées au Conseil d'État;

[ ]

Loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

Art. 21

Les magistrats en fonction au jour de l'entrée en vigueur des dispositions de la présente loi, et les magistrats nommés avant l'entrée en vigueur de la présente loi, mais auxquels démission honorable a été accordée pour cause d'incompatibilité, sont réputés avoir accompli le stage judiciaire défini à l'article 259*octies* du Code judiciaire et sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle, prévu par l'article 259*bis*- 9 du même Code.

Les juges suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 et les juges suppléants nommés avant le 1er octobre 1993 auxquels démission honorable a été accordée pour cause d'incompatibilité, sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259*bis*- 9 du même Code.

Le dossier des juges suppléants, nommés avant le 1er octobre 1993, n'est transmis à la commission de nomination compétente pour présentation que pour autant que tous les avis individuels soient favorables.

Si, outre l'un des juges suppléants précités *qui ont remplacé régulièrement, au cours des cinq années qui précèdent leur candidature, soit des juges, soit des membres du ministère public*, un lauréat de l'examen d'aptitude professionnelle, une personne qui a terminé le stage judiciaire requis ou un magistrat n'ayant également obtenu que des avis individuels favorables présentent leur candidature en vue d'une nomination, la commission de nomination peut accorder la priorité à

De referendarissen bij het Arbitragehof, de leden van het auditoraat bij de Raad van State en de leden van het coördinatiebureau bij de Raad van State worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid bedoeld in artikel 259*bis*-9 van hetzelfde Wetboek.

benoemingscommissie aan deze kandidaten bij de voordracht voorrang verlenen.

De referendarissen bij het Arbitragehof, de leden van het auditoraat bij de Raad van State en de leden van het coördinatiebureau bij de Raad van State worden geacht geslaagd te zijn voor het examen inzake beroepsbekwaamheid bedoeld in artikel 259*bis*-9 van hetzelfde Wetboek.

Les référendaires à la Cour d'arbitrage, les membres de l'auditorat au Conseil d'État et les membres du bureau de coordination au Conseil d'État sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259*bis*- 9 du même Code.

ces candidats lors de la présentation.

Les référendaires à la Cour d'arbitrage, les membres de l'auditorat au Conseil d'État et les membres du bureau de coordination au Conseil d'État sont réputés avoir réussi l'examen d'aptitude professionnelle prévu par l'article 259*bis*- 9 du même Code.